Ազգ
Azg
armenian daily

24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1996, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, # 180 (1186)

ԿԸՀ. Առանց Երեւանի տվյալների, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ստացել է ձայների 56 տոկոսը

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 23-ի ժամը 15-ի դրությամբ, երբ հաշված էր ընտրությանը մասնակցածների ձայների 63 տոկոսը, նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի օգտին տրվել էր ձայների 56 տոկոսը, նրա հիմնական ախոյան Վազգեն Մանուկյանի օգտին՝ 36,6 տոկոսը:

Ինչպես հայտարարեց ԿԸՀ նախագահ Խաչատուր Բեզիրջյանը, այս տվյալներն ընդգրկում են Հայաստանի 11 մարզերից ութը: Չեն հաշվառված Գեղարքունիքի եւ Արագածոտնի մարզերի եւ Երեւանի ընտրության արդյունքները: Հաշվառված ընտրատեղամասերի ընդհանուր թիվն այդ պահին ավելի քան 756 հազար էր, այն դեպքում, երբ ընտրությանը մասնակիցների ընդհանուր թիվն է մոտ 1 միլիոն երկու հարյուր հազար:

Կոմկուսից առաջադրված թեկնածու Սերգեյ Բադալյանը ստացել է ձայների 6,3 տոկոսը, ԳԻԱՌՔՄԻ-ի թեկնածու Աշոտ Մանուչարյանը 0,5 տոկոսը:

ԱՍՈՒԼԻՍ

Տեր Հուսիկը համոզված հայտարարում է Տեր-Պետրոսյանի հաղթանակը

ՀՀԸ նախագահի ասելով, խախտումներն ընտրությունների արդյունքների վրա չեն ազդի

«Ես վստահ եմ, որ նախագահն ընտրված է», այսպես սկսեց երեկ, ժամը 12.00-ին իր մամուլի ասուլիսը ՀՀԸ վարչության նախագահ Տեր Հուսիկը: Նա տեղեկացրեց, թե ուշ գիշերվա ընթացքում հեռախոսային կապի միջոցով են եղել երջանների ընտրատեղամասերի անդամների հետ եւ ստացել են նախնական տվյալները, այդ թվում Երեւանի 303 տեղամասերից 197-ի տվյալները, Գեղարքունիքից 80-ից 72-ի, Արագածոտնից 114-ից 54-ի: Ըստ Տեր Հուսիկի, Երեւանում Վազգեն Մանուկյանն առաջ է անցել ներկա նախագահից եւ ստացել 122 հազար ձայն, իսկ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը՝ 100 հազար: Իսկ նախնական ընդհանուր տվյալներով 612938 (55 տոկոսից ավելի) ձայն ստացել է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, եւ 414238 (մոտավորապես 35-38 տոկոս) ձայն՝ Վազգեն Մանուկյանը: Ըստ Տեր Հուսիկի, մոտ 1 տոկոս ստացել է Աշոտ Մանուչարյանը, եւ մոտ 5 տոկոս՝ Սերգեյ Բադալյանը: Նա այն համոզմունքը հայտնեց, թե այսպիսով կարող են ներված տոկոսները որոշ փոփոխությունների ենթարկվել, բայց էական տեղաշարժ չի լինի: Այնուհետեւ Տեր Հուսիկն անդրադարձավ այն օրինախախտումներին, որոնք թույլ են տրվել ընտրական տեղամասերում (Մալաթիա, Ավան Առինջ): Տարածված խախտումներից մեկը նա նշեց ընտրատարածքներում Վազգեն Մանուկյանի օգտին կատարված քարոզչությունը: Նա հայտնեց նաեւ, թե Ալբերտ Բաղդասարյանը թիվ 5 տեղամասում «սկանդալ է սարքել», Արշակ Սադոյանը մեծ աղմուկ է բարձրացրել Նորագավիթում եւ այլն:

Տեր Հուսիկը չանդրադարձավ այդ օրինախախտումների, բայց դրանք համարելով մեր հարցին, թե արդյոք կազդեն խախտումների վերաբերյալ բերված երկկողմ բողոքները ԿԸՀ-ում ներկայացված վերջնական արդյունքների վրա, նա ասաց, թե իր կարծիքով դրանք չեն կարող լուրջ ազդեցություն ունենալ ընտրությունների արդյունքների վրա:

Տեր Հուսիկը չհամաձայնեց ընդդիմության այն կարծիքի հետ, թե ընտրությունները անցել են կեղծիքով եւ խորհուրդ տվեց դիմել Սահմանադրական դատարան:

Համեմատելով նախորդ ընտրությունների հետ, Տեր Հուսիկը նշեց, որ այս ընտրությունները համեմատաբար անցել են շատ ավելի կարգապահ, օրինական ու զուսպ:

ՀԵՏԸՆՏՐԱԿԱՆ

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը գնահատում է «ընդդիմության փայլուն աշխատանքը»

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը սեպտեմբերի 23-ին այցելեց իր նախընտրական կենտրոն, ուր հանդիպեց համախոհ-թիմակիցներին, որոնք փոխանակում էին շնորհավորանքներ՝ նախորդին իրենց թեկնածուի տարած հաղթանակի առթիվ:

Իր շնորհակալական խոսքը հղելով նախընտրական կենտրոնին, համախոհներին, նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը նշեց, որ այդ հզոր թիմի տքնաջան աշխատանքի շնորհիվ է, որ հաջողվել է հաղթել: Նախագահի խոսքերով, մենք մտել ենք մի այնպիսի փուլ, որտեղ ժողովրդավարությունն արդեն իրականություն է դառնում:

Նա մասնանշեց ընդդիմության փայլուն աշխատանքը, որին հաջողվեց եղած իրավիճակից քաղել առավելագույնը: Փոխարենը չի կարելի ասել հաղթող ուժերի համար: Սակայն, սա է հենց ընդդիմության առավելությունը. այն միշտ փորձում է քաղել առավելագույնը: Եվ դա ընդդիմության համար շատ ավելի հեշտ է, քանզի քաղաքական գործունեությունից զատ հարկադրված չեն միաժամանակ լուծել ոչ մի կենսական խնդիրներ:

Իրավիճակը եւս նպաստավոր էր դրա համար, որովհետեւ, ինչպես նշեց Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, բարեփոխումները ծանր վիրահատություն են ցանկացած հասարակության համար, նույնիսկ նրանց՝ որոնք ոչ երջանիկ ունեն, ոչ 300 հազար փախստական, ինչպես մեզ մոտ է: Քչերին է հաջողվում այդ ծանր վիրահատությունը հասցնել բարեհաջող ելքի. շատ մեծ բարեփոխիչներ զանազան պատճառներով կես ճանապարհից նահանջել են: Յուրախություն մեզ, մենք նման վտանգի մեջ չենք: Ըստ նախագահի, բարեփոխիչ ուժերը հնարավորություն ստացան հինգ տարի եւս շարունակել բարեփոխումները:

Վերատեսության վերընտրված նախագահն իր գոհունակությունն արտահայտեց ընտրությունների արդյունքներից: Նախնական տվյալներով, հավաքած 56-57 տոկոսը Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը համարեց շատ մեծ հաղթանակ, համեմատություն անցկացնելով նույն վիճակում գտնվող Ռուսաստանի հետ, ուր առաջին փուլում Ելցինը ստացավ ձայների ընդամենը 35 տոկոսը: Մեզ մոտ արձանագրված ցուցանիշն արդեն մոտենում է եվրոպական չափանիշներին՝ 52-54 տոկոս:

«Սա իմ հաղթանակը չէ, սա բոլորիս հաղթանակն է», եզրափակեց ՀՀ նախագահը:

ՀՐԱՉ ՉԱԲԱՆ

Սոցիալիստները հաղթեցին Հունաստանի խորհրդարանական ընտրություններում

ԱԹԵՆՔ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՏ-AFP: Երկար ժամանակ Հունաստանում իշխող սոցիալիստները ապացուցեցին, որ նրանք կարող են հաղթել նաեւ առանց իրենց հանգուցյալ ղեկավար Անդրեաս Պապանդրեուի: Կիրակի օրը կայացած խորհրդարանական ընտրություններում նրանք հասել են հաղթանակի եւ իրավունք ստացել երկիրն առաջնորդել դեպի 21-րդ դար:

Այն բանից հետո, երբ հաշվվել էր ձայների մեծ մասը, ներքին գործերի նախարարությունը հայտնել է, որ ներկայիս վարչապետ Կոստաս Սիմիտիսի ղեկավարած Համահելլենական սոցիալիստական կուսակցությունը (ՊԱՍՕԿ) 300 անդամ ունեցող խորհրդարանում 162 տեղ է զբաղեցնել աջ ուղղվածություն ունեցող Նոր ժողովրդավարություն կուսակցության 108 տեղի դիմաց:

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՊՀ միջխորհրդարանական վեհաժողովի դիտորդները խախտումներ չեն հայտնաբերել

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Նախագահական ընտրությունները Հայաստանի Հանրապետությունում անցան օրենքի շրջանակներում, ժողովրդավարական իրադրության մեջ, կազմակերպված, ընտրողների բավարար ակտիվության պայմաններում, թույլ տվեցին դրսեւորելու նրանց ազատ կամքը ՀՀ նախագահության թեկնածուների վերաբերյալ», ասվում է ԱՊՀ մասնակից պետությունների միջխորհրդարանական վեհաժողովի դիտորդների պատվիրակության եզրակացության մեջ, որը հրապարակվեց սեպտեմբերի 23-ին ժամը 15-ին Հայաստանի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից: Հայտարարագրում ասվում է, որ ընտրությունների դիտարկումների ընթացքում պատվիրակության անդամները չեն բախվել օրենքի եւ ընտրությունների անցկացման կանոնակարգի խախտումների: Ընդհանուր առմամբ, ԱՊՀ մասնակից-պետությունների Միջխորհրդարանական վեհաժողովի դիտորդների կարծիքով, ընտրություններն անցկացվել են ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան եւ «ընդհանուր առմամբ համապատասխանում են միջազգային իրավունքի նորմերին»:

Երեւանի քվեարկության արդյունքները՝ այսօր

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 22-ի նախագահական ընտրությունների Երեւանի քվեարկության արդյունքները կհրապարակվեն սեպտեմբերի 24-ի երեկոյան: Այս մասին Նոյյան տապան գործակալության թղթակցին հայտնեցին Երեւան քաղաքի կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովում: Ինչպես հայտնի դարձավ թղթակցին, սեպտեմբերի 23-ի ժամը 17-ի վիճակով մարզային հանձնաժողովը արձանագրություններ եւ այլ անհրաժեշտ փաստաթղթեր ստացել էր դեռեւս ոչ բոլոր համայնքներից: Արդյունքների ամփոփումը հանձնաժողովը մտադիր է սկսել միայն սեպտեմբերի 24-ի առավոտյան:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

ԱՄՆ-ի դիրքորոշումը Արցախի հարցում չեզոք է

Ինչպես հաղորդել է ՀՅ Դաշնակցության Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախումբը, նախագահ Բիլ Քլինթոնը հավաստել է Միացյալ Նահանգների չեզոքությունը Արցախի հարցում:

Կոնգրեսմեն Ֆրենկ Փալոնին ուղղված իր նամակում նախագահ Քլինթոնը հայտնել է իր «զորակցությունը տարածաշրջանային հակամարտությունները, ներառյալ՝ Լեռնային Ղարաբաղի առճակատումը, բանակցությունների միջոցով լուծելու սկզբունքին, համահունչ՝ միջազգային սկզբունքներին: Մենք շարունակելու ենք վարել չեզոք քաղաքականությունը՝ անվերապահ դատապարտելով հարձակողական քայլերը՝ ում կողմից էլ որ լինեն դրանք, եւ ողջունելով խաղաղասիրական որեւէ քայլ»:

Նախագահը նաեւ նշել է, որ իր վարչակազմը «անդրադարձել է[?] Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդին՝ իբրեւ Ադրբեջան ուղարկվող մարդասիրական օժանդակության մեկ մաս:

«Հավասարիմ մնալով ամերիկյան երկարատեւ ավանդությանը՝ ըստ անհրաժեշտության դիմել շարունակենք օժանդակություն տրամադրել նրանց, ովքեր տառապում են Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության հետեւանքներից»:

Նախագահի այս հայտարարությունը փաստորեն մխտում է հունիսի 12-ին պետդեպարտամենտի ներկայացուցիչ Նիկոլս Բերնսի կատարած այն արտահայտությունը, թե «ԱՄՆ-ը հանձնառու է պահպանելու Ադրբեջանի ցերիտորիալ ամբողջականությունը եւ տարածքային ամբողջականությունը»:

Չեզոք կեցվածք որդեգրելով՝ նախագահ Քլինթոնը ցուցադրում է, որ նախքան ԵԱՀԿ-ի հովանու ներքո ընթացող բանակցությունների ավարտը, ԱՄՆ-ը Արցախի կարգավիճակի վերաբերյալ կանխահաս դիրքորոշումներ չի ունենա:

Հայ դատի հանձնախմբի տնօրեն Արամ Համբարյանը, ակնարկելով նախագահի նամակը, ասել է. «Մենք այս հարցով երկար աշխատել ենք վարչակազմի հետ եւ գոհ ենք, որ նախագահը սրբագրեց պետդեպարտամենտի նախկին արտահայտություններն ու վերահաստատեց ԱՄՆ-ի չեզոքությունը Լեռնային Ղարաբաղի վերջնական կարգավիճակի հարցի վերաբերյալ»:

«ԵՐԵՎԱՆ»

ԵՐԵՎԱՆ-96

Վլադիմիր Հակոբյանը կարող էր հաղթել Գարրի Կասպարովին

Շախմատի համաշխարհային օլիմպիադայի 6-րդ տուրում հսկայական հետաքրքրություն էր առաջացրել Հայաստանի առաջին եւ Ռուսաստանի տղամարդկանց հավաքականների մրցավեճը: Շվեյցարական մրցակարգով մրցաշարերում կարեւոր նշանակություն ունեն մրցանակային տեղերի հավակնորդների միջեւ հանդիպումների արդյունքները: Սա օլիմպիադաներում երկրորդ մրցավեճն էր Ռուսաստանի եւ Հայաստանի հավաքականների միջեւ: 1992 թ. Մանիլայում (Ֆիլիպիններ) 2,5-1,5 հաշվով հաղթել էր Հայաստանի հավաքականը: Դա Ռուսաստանի թիմի առաջին եւ վերջին պարտությունն էր օլիմպիադայում, որն, այնուամենայնիվ, նվաճեց չեմպիոնի կոչումը: Այս անգամ, թեեւ նույն հաշվով Ռուսաստանի հավաքականն ռեւանշ վերցրեց: Միակ պարտությունը կրեց Սմբատ Լպուտյանը Իսկ առաջին խաղատախտակի վրա երկու նախկին բաժանորդների մրցա-

վեճում ինչ մնաց Վլադիմիր Հակոբյանը հաղթեր Գարրի Կասպարովին: Աշխարհի չեմպիոնն սակայն փոխ էր գիտակցությամբ ինքն սպորտային ... ավարտել ոչ-ոքի

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Առաջին փուլով մենք հաղթել ենք և պետք է տեր կանգնենք մեր արդյունքների», սեպտեմբերի 23-ին, Երգչախմբային ընկերության դահլիճում տված հետընտրական առաջին մամուլի ասուլիսում հայտարարեց նախագահության թեկնածու Վազգեն Մանուկյանը: Թեկնածուն հայտնեց, որ նման հայտարարության անելու համար հիմնվում են

ների համատեղ ակտիվ աշխատանքի համար, միաժամանակ տեղեկացրեց, որ որոշ ընտրատարածքներում նրանց ներկայությունը կանխել է նախապատրաստվող կամ կատարվող կեղծիքները: Կեղծիքների վերաբերյալ իրենց հետագա քայլերի մասին պարոն Մանուկյանը հայտնեց, թե դատական գործ կհարուցեն՝ հիմնվելով օրինախախտումների արձանագրությունների և

կտրությունները որոշ տեղամասերում իրականություն են դարձել: Մասնավորապես, Պարույր Սևակի դպրոցի տեղամասում հանձնաժողովի նախագահից առգրավել են թղթի վրա գրված անձնագրերի համարներ, որոնցով պատրաստվում էին լրացուցիչ ցուցակ կազմել: Պարոն Ավագյանը անվիճելի համարեց «Վազգեն Մանուկյանի հաղթանակը Երևանում և հրապարակեց

ԱՍՈՒԼԻՍ

Վազգեն Մանուկյան. «Առաջին փուլով մենք հաղթել ենք»

Այլընտրանքային թեկնածուն փորձելու է «ժողովրդի միջոցով հասնել արդարության», իսկ օրինախախտումների համար կդիմեն դատարան

երկու աղբյուրի վրա: Ամենավստահելի աղբյուրը համարեց տեղամասերից ստացված արձանագրությունները: Սակայն գիշերվա կեսին, երբ ակնհայտ է դարձել, որ «տանուլ են տալիս», դադարեցրել են արձանագրությունների տալը: Հաջորդը տարբեր շտաբներից ստացվող հեռախոսազրերն են, որով մոտավորապես պատկերացնում են, թե ինչպես են քվեարկել:

Ետընտրական իրավիճակը պարոն Մանուկյանը անվանեց երկու նախադասությամբ՝ «իշխանություն, որը մարդկանց փչացնելով է միայն իշխանությունը պահում, և ժողովուրդ (այստեղ իմ անձը չէ էականը, իմ փոխարեն ուրիշը կարող էր լինել), որը փորձում է առողջացնելով ինքն էլ առողջանալ»: «Հայաստանում այժմ այդ երկու սկզբունքների պայքարն է գնում», հայտնեց պարոն Մանուկյանը, ավելացնելով, որ ժողովուրդը լի է վճռականությամբ և պատրաստ է մինչև վերջ տեր կանգնել իր արդյունքներին: Նա շնորհակալություն հայտնեց արտասահմանյան դիտորդ-

տեղեկությունների հիման վրա: Իսկ ստեղծված իրավիճակի վերաբերյալ ընդունելիք քաղաքական որոշումների մի մասին կհաղորդեն երեկոյան Ազատության հրապարակում տեղի ունենալիք հանրահավաքի ժամանակ: «Մենք կփորձենք ժողովրդի միջոցով հասնել արդարության», իր խոսքն ավարտեց Վազգեն Մանուկյանը:

Օրինախախտումների հետ կապված տեղեկությունները հաղորդեց Վազգեն Մանուկյանի նախընտրական շտաբի պետ Սեյրան Ավագյանը: Ցուցադրվեցին Երևանում համայնքի 5-29 տեղամասային հանձնաժողովի նախագահից առգրավված 20 քվեաթերթիկներ, որոնք նախապես քվեարկված են եղել հանրապետության նախագահի օգտին: ԱԺՄ-ի չորս ներկայացուցիչներ ձերբակալվել են Երևանում: Վայքում քվեատուփերից հանվել են Վազգեն Մանուկյանի քվեաթերթիկները, որոնք արձանագրել են նաև օտարերկրյա դիտորդները: Ժողովրդից նախապես հավաքված անձնագրերի մասին նյութ տեղեկ-

ընտրատարածքներից ստացված արդյունքները:

Կենտրոնի արդյունքները դեռևս ամփոփված չէին և որոնց Ավագյանն այն հայտարարեց տեղամաս առ տեղամաս, որտեղ, ըստ այդ արդյունքների զգալի տոկոսը Վ. Մանուկյանինն է պատկանում: Պարոն Ավագյանը հրապարակեց նաև Վանաձորի տվյալները, որտեղ Վազգեն Մանուկյանին ձայն են տվել 19 հազար 416 ընտրողներ, իսկ Լևոն Տեր-Պետրոսյանին 17 հազար 22 ընտրողներ: Էջմիածնում Վ. Մանուկյանի օգտին են քվեարկել ընտրողների 67 տոկոսը: Կասկածների տեղիք են տվել Ախուրյանից ստացված տվյալները, որտեղ Վ. Մանուկյանի օգտին քվեարկել են 2605 ընտրողներ, իսկ Լևոն Տեր-Պետրոսյանին 11 հազար 536: Այս թվերի գումարումից պարզվել է, որ այս ընտրատարածքում ընտրողների մասնակցությունը 110 տոկոս է եղել: Պարոն Ավագյանը տեղեկացրեց, որ Շիրակի մարզում այդ հարցը քննարկվում է:

ՍՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Լևոն Տեր-Պետրոսյան. Ուժեղ պետության կողմն եմ քվեարկել

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը սեպտեմբերի 22-ին քվեարկեց մայրաքաղաքի թիվ 6/25 ընտրական տեղամասում, կեսօրին, տիկնոջ՝ Լյուդմիլա Տեր-Պետրոսյանի, որդու՝ Դավթի և հարսի՝ Լիլիթի հետ:

Ես այս ընտրությունները համարում եմ մեր պետության կայացման կարևորագույն փուլերից մեկը, քվեարկելուց հետո հավաքված մեծաթիվ լրագրողներին հայտարարեց ՀՀ նախագահը: Եթե այս ընտրությունները էլ, ինչպես մեր նախորդ ընտրությունները, անկախության հանրաքվեն, բարձրացնեն մեր ժողովրդի քաղաքական գիտակցությունը, դա արդեն պետական շինարարության կարևորագույն գործոններից մեկն է: Պետությունն ամուր է ժողովրդի ամուր քաղաքացիական գիտակցության շնորհիվ: Եթե ժողովուրդը համարում է, որ պետությունը իր գործը չէ, ապա պետությունը կործանված է:

Նախագահի խոսքերով, գաղտնիք չէ, որ մեզ մոտ, ինչպես մյուս նախկին խորհրդային ժողովուրդների մոտ, չեն եղել ժողովրդավարական ավանդույթներ: Իսկ առանց վերջիններիս ժողովրդավարական պետությունը չի կարող լինել ամուր: Կանցնի մի քանի տասնամյակ, և այդ ավանդույթները կդառնան այնպես ամուր, որ արդեն ոչ մի անակնկալ չի կարող վտանգել պետության գոյությունը:

Պատասխանելով լրագրողներից մեկի հարցին, թե ինչպե՞ս է նախագահը վերաբերվում ընդդիմության այն հայտարարություններին, որ իրենք առաջին իսկ փուլում հաղթելու են, Լևոն Տեր-Պետրոսյանը նշեց, որ իրեն թեկնածու առաջադրած յուրաքանչյուրը պետք է վստահ լինի իր հաղթանակի մեջ, հակառակ դեպքում իմաստ չունի առաջադրվել: «Ես նույնպիսի թեկնածու եմ, ինչպես մյուսները», ավելացրեց Լևոն Տեր-Պետրոսյանը:

Միասնական թեկնածուն հաղթանակը վերապահեց ժողովրդին

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբերի 22-ի վաղ առավոտից Հայաստանի գրողների միության շենքում տեղակայված թիվ 6/32 ընտրական տեղամասում մարդիկ էին հավաքվել, իսկ ժամը 10-ից հետո արդեն փոքր հերթ էր գոյացել:

Սակայն եղավ մի պահ, երբ լրագրողների թիվը գերազանցեց ընտրողներին՝ քվեարկելու էր եկել նախագահի թեկնածու Վազգեն Մանուկյանը: Արմենպրեսի թղթակցի խնդրանքով, վերջինիս տիկինը անդրադառնալով ամուսնու հոգեվիճակին, ասաց, որ նա իրեն շատ հանգիստ է զգում: Սովորության համաձայն մի քանի բաժակ սուրճ է խմել, ինչպես միշտ՝ չի նախաճաշել: Մի խոսքով սեպտեմբերի 22-ը Վազգեն Մանուկյանը դիմավորել է սովոր մնացած բոլոր օրերի պես:

Նախագահի թեկնածուն ևս նշեց, որ շատ հանգիստ է զգում իրեն: «Ժողովուրդն այժմ շատ ավելի գիտակից է, քան մի քանի տարի առաջ և հեշտությամբ չի խաբվի: Դա ինձ հույս է տալիս, որ Հայաստանը կընթանա իսկապես ժողովրդավարական ճանապարհով», մինչ ընտրական արկղին մոտենալը ասաց Վազգեն Մանուկյանը:

Իր ընտրությունը կատարելուց հետո, նախագահի թեկնածուն, պատասխանելով լրագրողների հարցերին, նորից անդրադարձավ ժողովրդին: Անկախ ընտրությունների արդյունքից, հաղթանակը պատկանում է ժողովրդին: Իսկ այն, ինչ կատարվելու է այսօր, Հայաստանի համար ավանդույթ է դառնալու, ասաց Վազգեն Մանուկյանը

Տեղամասային հանձնաժողովի օբյեկտիվ աշխատանքը

Թիվ 11/29 տեղամասում (Շենգավիթ, թիվ 110 դպրոցի շենք) ընտրությունները անցան օրենքի տառին և ոգուն լիովին համապատասխան: Տեղամասային հանձնաժողովի նախագահ պրն. Արմեն Արզումանը (ՀՀՇ) և կազմը յուրաքանչյուր քայլ կատարում էին օրենքի համապատասխան հոդվածն ու դրույթը բարձրաձայն ընթերցելուց, պահանջը պարզաբանելուց հետո: Բավական է ասել, որ քվեաթերթիկները մեկ առ մեկ հանձնաժողովի անդամներին ցույց տալու, վիճարկելի դեպքերում քվեարկություններ անցկացնելու հետևանքով ձայների հաշվումն ավարտվեց առավոտյան ժամը 8-ին մոտ:

Իսկ մինչ այդ՝ քվեացուցակներում ընդգրկված 2994 ընտրողները, որոնց թիվը, լրացուցիչ ցուցակներ միասին, կազմեց 3077 հոգի, կատարում էին իրենց ընտրությունը: Ակտիվությունը մեծ չէր. ի վերջո, տեղամաս ներկայացան 1410-ը: Վավերական ճանաչվեց 1370 քվեաթերթիկ: Ձայները բաշխվեցին հետևյալ կերպ՝ Սերգեյ Բադալյան 70, Աշոտ Մանուչարյան 11, Վազգեն Մանուկյան 798, Լևոն Տեր-Պետրոսյան 478:

Ակնհայտ է, որ մրցակցությունը գնում էր վերջին 2-ի միջև, և կոնկրետ այս տեղամասում Վազգեն Մանուկյանն առաջ էր 320 ձայնով ավելի: Բայց տեղամասային հանձնաժողովի աշխատանքի օբյեկտիվությունը նշելով, գուցե իրենց լրագրող կցանկանայի ներկայացնել մի քանի դիտարկումներ:

Ընդհանուր տեղամասում անցանկալի միջադեպեր չեղան, սակայն երբեմն նկատվում էին հատկապես տարեց ընտրողների պայքարի ընթացքում [illegible]

նությունների: Մարդիկ նշում էին իրենց սոցիալական ծանր վիճակը, դժգոհում էին կենսաթոշակների փոքրությունից և ուշացումներով վճարումներից: Ավելի երիտասարդ տարիքի ընտրողներին բնորոշ էր գործազրկությունից առաջացած դժգոհությունը:

Որքան էլ զարմանալի է, ավելի մեծ էր տարեցների, քան երիտասարդների ակտիվությունը: Նկատելի էր նաև մի այլ բան. միշտ չէ, որ նախկինում քաղաքական համարված այս բաղադրյալ հատկապես տարեց ընտրողների սոցիալական դժգոհությունը կանխորոշում էր նրանց քաղաքական կողմնորոշումը: Բավական մեծ թվով այնպիսի ընտրողներ, այնուամենայնիվ, իրենց ձայնը տալիս էին Լևոն Տեր-Պետրոսյանին, միաժամանակ հույս հայտնելով, որ «նա մեր վիճակը կլավացնի»: Բնորոշ մի օրինակ. ամուսին, ակնհայտ սերնդի ընչազրկության հասած մի կին փորձում էր քվեատուփի զցել նամակ՝ ուղղված Լևոն Տեր-Պետրոսյանին: Հանձնաժողովի նախագահը հանգստացրեց, վերցրեց ծրարը, խոստանալով հանձնել ըստ պատկանելույն, հետո տվեց կարդալու: Հուզիչ, երբեմն չափազանց պաթետիկ նամակ էր, որ 6 անձից և 2 հաշմանդամից բաղկացած ընտանիքի մայրը, հայտնելով, որ իր ձայնը տալիս է «մեր թագավորին», աղաչում էր նրան օգնության ձեռք մեկնել իր կարոտյալներին...

Ընտրության արդյունքներին դեռ առաջ կլինեն անդրադարձներ, այլ տեղամասերից դեռ որևէ տեղեկություն չունենք, սակայն այս տեղամասի աշխատանքի մասին կարծիքս պետք է ընդգծել խորին գոհունակությամբ:

ՌՈՒԲԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՏԱՐԱԾՔ

Լոռի. Ընտրության վերջնական արդյունքները ճշտվում են

Նախնական արդյունքներով առավել ձայներ է հավաքել Լևոն Տեր-Պետրոսյանը: Երեկ Լոռու մարզային ընտրական հանձնաժողովում ամփոփվեցին սեպտեմբերի 22-ին կայացած ՀՀ նախագահի ընտրության արդյունքները: Հանձնաժողովի նախագահ Տիգրան Քոչարյանի հայտնած տվյալների համաձայն, նախնական արդյունքներով մարզում 211 հազար ընտրողից ընտրությանը մասնակցել է 112 հազար մարդ, կամ 53 տոկոսը: Լևոն Տեր-Պետրոսյանին կողմ են քվեարկել 60196, Վազգեն Մանուկյանին՝ 38789 մարդ: Ս. Բադալյանը և Ա. Մանուչարյանը հավաքել են համապատասխանաբար 8708 և 656 ձայն: Վանաձորում 96027 ընտրողից ընտրությանը մասնակցել է 41000 մարդ կամ 42,6 տոկոսը: Լևոն Տեր-Պետրոսյանը ստացել է 17579, Վազգեն Մանուկյանը՝ 19997, Սուրեն Բադալյանը՝ 2249, Աշոտ Մանուչարյանը՝ 217 ձայն: Վերջնական արդյունքները ճշտվում են:

Մ. Մ.

Լևոն Տեր-Պետրոսյանին ամենաշատը վստահում են Նոյեմբերյանում

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: ՀՀ նախագահական ընտրությունների Տավուշի մարզի Նոյեմբերյանի տարածաշրջանի ընտրական ցուցակներում ընդգրկված 23 140 ընտրողներից ընտրությանը, պաշտոնական տվյալներով, մասնակցել է 15 692 մարդ, որից 10918-ը քվեարկել է Լ. Տեր-Պետրոսյանի օգտին: ՀՀ նախագահի օգտին քվեարկել է ընտրողների 73.8 տոկոսը, որը Հայաստանում Լ. Տեր-Պետրոսյանի համար լավագույն ցուցանիշներից է: Վազգեն Մանուկյանի օգտին նախկին Նոյեմբերյանի շրջանում քվեարկել է 2934 մարդ, Սերգեյ Բադալյանին ձայն է տվել 404, իսկ Աշոտ Մանուչարյանին՝ 75 քաղաքացի: Նշենք, որ ընտրողների ցուցակներում ընդգրկված բազմաթիվ քաղաքացիներ սեզոնային աշխատանքի են Ռուսաստանում և ԱՊՀ երկրներում, ուսանող են: Նախկին շրջանի ծավալով վերոհիշյալ պատճառով չքվեարկողների թիվը մոտավորապես 3000-ից անցնում է:

Դիտորդների ասուլիսը չկայացավ

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ժամը 13-ին կայանալիք արտասահմանյան դիտորդների մամլո ասուլիսը՝ նվիրված ՀՀ նախագահի ընտրությունների քվեարկության արդյունքներին, չկայացավ, քանի որ դիտորդները փոխել էին իրենց նախնական ծրագիրը: Լրագրողների հետ մեկտեղ ասուլիսին մոտ մեկ ժամ սպասողների թվում էին ՀՀ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի երկու օգնականները՝ Լևոն Զուրաբյանը և Սամվել Կարաբեկյանը, ինչպես նաև Ազգային ժողովի վեց պատգամավորներ: Ինչպես հայտնի դարձավ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովից, դիտորդներից մեկը՝ Ռուսաստանի ներկայացուցիչը, ստիպված էր եղել ժամանակից շուտ մեկնել հանրապետությունից, մյուսները հրաժարվել էին այլ պատճառներով: Երեքշաբթի օրը սպասվում է դիտորդների մեկ այլ խմբի հանդիպում լրագրողների հետ:

«Ազգը» շնորհավորում է Վահագնի ծնունդը

«Ազգը» շարունակում է ազգին տղաներ պարգևելու իր ավանդույթը: Անցած շաբաթավերջին խմբագրակազմի Դավիթների ու Նաիրիների շարքը համալրեց փոքրիկ Վահագնը՝ բերքի աշխատակից Գեղամ Մխոյանի առաջնեկը: Խմբագրությունը ուրախ շնորհավորում է երիտասարդ հայրիկին, իսկ Վահագնին մաղթում դառնալ ազատ և ժողովրդավարական պետության արժանավոր քաղաքացի:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 6 տարի
Գրանցված է հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7472) 151065,
e-mail INTERNET azg@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ / հեռ. 562063
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Ցրումը «Ազգին» դիմումի 1
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ընթացիկ

ԱՆԿԱԽՈՒԹՅՈՒՆ-5

Հայոց ազգային բանակը կայացել է

ՀՀ անկախության 5-րդ տարեդարձին նվիրված զորահանդես Հանրապետության հրապարակում

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբերի 21-ին Երևանի Հանրապետության հրապարակում կայացավ Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի զորահանդես՝ նվիրված Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակման 5-րդ տարեդարձին:

Հանրապետության գլխավոր ժամացույցը հանրապետության օրհներգի հնչյուններով ազդարարում է ժամը 11-ը: Կառավարական հարթակում են ՀՀ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը, ՀՀ ԱԺ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը, ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանը, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա-ն, ԱԺ պատգամավորներ, կառավարության անդամներ, ԼՂՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, ԼՂՀ վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանը, այլ բարձրաստիճան հյուրեր:

Զորահանդեսին կազմ ու պատրաստ շարված են զինված ուժերի բոլոր զորատեսակները ներկայացնող զինվորները: Հրապարակը մարդաշատ է: Ընդունված կարգի համաձայն, ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը, ընդունելով զորահանդեսի հրամանատարի զեկույցը, նրա ուղեկցությամբ, բաց մեքենայով շրջանցում է զորաշարքերը, ողջունում նրանց:

Հայոց ազգային բանակը, որի մասին երազել էինք, կայացել է, արդեն կառավարական հարթակից հայտարարեց Վ. Սարգսյանը: «1992 թվականին ՀՀ նորաստեղծ բանակի առաջին շքերթի օրը, այս հրապարակում ես պարտք եմ ունեցել բարձրաձայն երազելու այն օրը, երբ հայ զինվորի երթից այլևս արտասուք չի բերի աշխարհին, և մենք կունենանք այնպիսի բանակ, որ չի շարժի աշխարհի ծաղրանքի ժպիտը»:

Այդ օրվանից անցել է չորս տարի, և ՀՀ պաշտպանության նախարարը փաստում է. «Այսօր մենք ունենք ամբողջական այդ բանակը, որը սիրում է հավքի նստել իր հետ»: Նա ավելացրեց, որ այսուհետ ևս պետք է աշխատել բանակի մարտական պատրաստականության բարձրացման ուղղությամբ, և էլի մի քանի տարվա ամենօրյա չարչարանք, համազգային հոգատարություն «ի դեմս նաև համայն հայության ի սփյուռս աշխարհի, և համոզված եղեք՝ 21-րդ դար կմտնենք հզոր, շատ հզոր բանակով»:

Այնուհետև սկսվեց զորահանդեսը: Այն գլխավորեցին ՊՆ բարձրագույն բազմաբնույթ զինվորական հրամանատարական ուսումնարանի կուրսանտները՝ բանակի ապագա սպաները: Նրանցից հետո հրապարակ մտան ազգային հերոս Մոնթե Մելքոնյանի անվան զինվորական վարժարան-ուսումնարանի սաները: Միմյանց հաջորդող զինվորական շարասյուները՝ առաջին, երկրորդ, երրորդ բանակային կորպուսները, առաջին մոտոհրաձգային բրիգադը, հատուկ նշանակության առանձին գունդը իրենց կուռ շարքերով վստահություն էին ներշնչում, որ հայրենիքի սահմանների պաշտպանությունը ամուր ձեռքերում է:

Առանձնակի ջերմությամբ ընդունվեցին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պաշտպանության բանակի ներկայացուցիչները: Նրանց հրամանատարներից շատերի՝ բանակի հրամանատար գեներալ-լեյտենանտ Սամվել Բաբայանի, բանակի շտաբի պետ գեներալ-լեյտենանտ Անատոլի Զինևիչի, գեներալ-լեյտենանտ Քրիստափոր Իվանյանի, մասերի անունները քաջ ծանոթ են, կապված են Արցախի համար ամենածանր օրերին, ազատագրական մարտեր մղելուն զուգահեռ, բանակի կազմավորման հետ: Իսկ հրապարակով անցնող շարասյունը Արցախի ռազմավարական խոշոր հաղթանակների վկան է:

Հետևակին հաջորդեց ռազմական տեխնիկան: Դրանք այն ինքնաթիռներն ու ուղղաթիռներն էին, տանկերն ու զրահամասերը, հակաօդային պաշտպանության հրթիռները, «պատերազմի աստված» հեռահար հրետանին ու «գրադները», որոնք մեկ օր առաջ ապացուցել էին իրենց հզորությունը ռուս-հայկական համատեղ զորավարժություններում:

Զորահանդեսը, ռազմական բազմատեսակ, նորագույն հզոր տեխնիկայի հագեցվածությամբ, ԽՍՀՄ փլուզումից հետո առաջինն էր Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր հրապարակում:

Պատասխանելով Արմենպրեսի թղթակցի հարցին, թե ինչո՞վ է այս զորահանդեսը տարբերվում Հայաստանի անկախության հռչակումից հետո եղած զորահանդեսներից, ՀՀ ԱԺ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանն ասաց. «Զորահանդեսը խորհրդանշում է մի նոր փուլ, որ մեր ժողովուրդն անցավ իր պետության կառուցման գործում»:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

ԿԲ լրատվական կենտրոնը պարզաբանում է

Ս.թ. սեպտեմբերի 17-ի «Լրագիր», «Ազգ» և «Առավոտ» թերթերում տարադրամի փոխանակման կետերի հսկողության վերաբերյալ հրապարակված նյութերի կապակցությամբ հարկ ենք համարում հայտնել հետևյալը.

Համաձայն բանկային նոր օրենսդրության, բանկերը կարող են ունենալ գործառնական գրասենյակներ (կետեր), որոնց, ի տարբերություն ներկայումս գործող արտարժույթի փոխանակման կետերի, թույլատրվում է իրականացնել ոչ միայն արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններ, այլ նաև գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր, կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի խորհրդի համաձայնությամբ իրականացնել այլ ֆինանսական գործառնություններ:

Ներկայումս գործող արտարժույթի բոլոր փոխանակման կետերը Կենտրոնական բանկում համարվում են գրանցված որպես գործառնական գրասենյակներ (կետեր), իսկ նոր գործառնական գրասենյակներ (կետեր) բանկերը կարող են բացել համաձայն ԿԲ-ի կողմից սահմանված նոր կարգի: Համաձայն գործառնական գրասենյակների (կետերի) բանկերը կունենան ավելի լուրջ տարածքային սահմանափակումներ, քան արտարժույթի փոխանակման կետերը:

Ավելին, Կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված մեկ այլ կանոնակարգով ս.թ. նոյեմբերի 1-ից արտարժույթի փոխանակման կետեր կարող է բացել ցանկացած անձ (այդ թվում նաև՝ ֆիզիկական), որը կարող է իրականացնել արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններ միայն ֆիզիկական անձանց հետ: Նույն կանոնակարգով արտարժութային գործառնություններ կարող են իրականացնել նաև արժութային դիլերները:

Այսպիսով ԿԲ-ի վերջերս ընդունած որոշումներով փաստորեն ավելի մեծ հնարավորություններ են ստեղծվում ընդլայնելու արտարժույթի առուվաճառքով զբաղվող սուբյեկտների ցանցը:

ԿԲ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԴԻՎԵՐՍԻԱ

Բագրատաշենի շուկայում զոհվել է մեկ, վիրավորվել 11 մարդ

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Նախնական տվյալներով, սեպտեմբերի 21-ին ժամը 8.47-ին Բագրատաշենի շուկայում գործել է հակահետևակային ական: Այն տեղադրված է եղել սայլակի վրա Սադախլոյի շուկայից տեղափոխված տուփի մեջ: 11 վիրավորներից 4-ը նախկին Թումանյանի շրջանի բնակիչներ են և բուժման համար տեղափոխվել են Ալավերդու հիվանդանոց: Նոյեմբերյանի հիվանդանոցում այժմ ստացիոնար բուժում են ստանում 5 վիրավորներ, որոնցից միայն չարաբաստիկ բեռնատարը վարող Ալավերդի քաղաքի 22-ամյա բնակիչ Արտաշես Անանյանի վիճակն է ծանր, բայց բժիշկների վկայությամբ վիրահատությունից հետո նրա առողջական վիճակում դրական միտումներ կան:

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Հայաստանի ազգային տոնը նշվեց Թեհրանում

ԹԵՀՐԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իրանի Իսլամական Հանրապետությունում Հայաստանի Հանրապետության դեսպանությունը սեպտեմբերի 21-ի երեկոյան մեծ ընդունելություն կազմակերպեց՝ ի նշանավորումն Հայաստանի անկախության 5-րդ տարեդարձի:

Ընդունելությանը՝ Թեհրանի «Լալեհ ինթերնեյշնըլ» հյուրանոցի «Գուլզար» հյուրասրահում, ներկա էին ավելի քան 250 հրավիրվածներ, այդ թվում՝ Իրանի կառավարական շրջանակների ներկայացուցիչներ, արտասահմանյան դիվանագիտական ներկայացուցչությունների ղեկավարներ, Հայ առաքելական եկեղեցու իրանահայ երեք թեմերի, ինչպես նաև Հայ կաթողիկե և Հայ ավետարանչական եկեղեցիների ներկայացուցիչներ, Իրանի մեջլիսի հայազգի պատգամավորներ, իրանահայ աչքի ընկնող գործարարներ և հասարակական գործիչներ, իրանցի և իրանահայ մտավորականներ, ՀՀ դեսպանության բարեկամներ:

Նույն օրը լույս տեսած «Իրան Նյուզ» հեղինակավոր օրաթերթը մեկուկես էջ է հատկացրել Հայաստանին: Զետեղված է ընդարձակ հարցազրույց ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան Վահան Բայբուրդյանի հետ՝ հայ իրանական կապերի անցյալի, ներկայի և ապագայի մասին: Մեկ այլ հոդվածում ներկայացված է Թեհրանի «Զաղիդ» հրատարակչության լույս ընծայած «Ակնարկներ Սերգեյ Փարաջանովից» 16 բացիկների հավաքածուն: Թերթում նյութ է հրապարակված նաև Հայաստանում նախագահական ընտրությունների մասին:

Անկախության օրվա կապակցությամբ Թեհրանում ՀՀ դեսպանի անունով շնորհավորական ուղերձներ են ստացվել բարձրաստիճան հոգևորականներից, «Իրան-Հայաստան» առևտրական պալատում ընդգրկված գործարարներից, ճանաչված մտավորականներից:

Սփյուռքը օգնում է ՍՊԱԾ-ին

Օրերս ՀՀ սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայությունը (ՍՊԱԾ) ԱՄՆ-ից ստացավ 1990-96 թթ. այնտեղ հրատարակված մասնագիտական գրականություն (ամսագրեր, ժողովածուներ և այլն), որը վերաբերում է երկրաբանության, աշխարհագրության, սեյսմոլոգիայի, երկրաֆիզիկայի և ֆիզիկայի բնագավառներին:

ՍՊԱԾ-ը ստացավ իրոք իրեն շատ անհրաժեշտ նվեր, որի նախաձեռնողներն ու հովանավորներն էին «Նաջարյան ասոցիացիան»՝ Դավիթ Նաջարյանի տնօրինությամբ, նույն ասոցիացիայի առաջատար գիտնական, պրոֆեսոր, Նյու Յորքի Գիտությունների ակադեմիայի անդամ Մանուել Բերբերյանը, ԱՄՆ-ի Հայ առաքելական եկեղեցու Արևելյան թեմի առաջնորդ, Հայ օգնության ֆոնդի նախագահ գերաշնորհ Տեր Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյանը և Հայ օգնության ֆոնդի գործադիր տնօրեն Ս. Քալյանը:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Հայաստանում զգացվում է նորագույն գիտական գրականության խիստ պակաս և դրա ձեռքբերումը կապված է մի շարք դժվարությունների հետ (այդ թվում և ֆինանսական), ԱՄՆ-ից ստացված այս նվերը մեծ աջակցություն է ՍՊԱԾ-ի մասնագետների համար:

Ստացված ողջ գրականությունը հանձնված է ՀՀ ՍՊԱԾ-ի գրադարան, և ցանկացած հայ մասնագետ հնարավորություն ունի օգտվել դրանից

ՀՀ ՍՊԱԾ-Ի ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Ամերիկայի հայ ուսանողների մրցանակը՝ Գալուստ Սողոյանին

Ամերիկայի հայ ուսանողների ասոցիացիան (ՀՈՒԱ) հայտարարում է, որ «Օրինակելի քաղաքացու» իր սահմանած Լևոնաֆյան մրցանակն այս տարի շնորհվել է հայտնի գործարար Գալուստ Սողոյանին, հաղորդում է «Արմինիըն Միրըր Սփեքթեյթըր» շաբաթաթերթը: Մրցանակը շնորհվել է պարոն Սողոյանին հունիսի 22-ին տեղի ունեցած ՀՈՒԱ-ի 87-րդ տարեկան համագումարին հաջորդած խնջույք-ընդունելության ժամանակ:

Մասնագիտությամբ ինժեներ, Սողոյանի հնարած ամենատարբեր մեխանիկական սարքավորումները կիրառություն են գտել հայտնի «Ջեներալ Մոթորզ» ընկերության կողմից: Նա ակտիվ մասնակցություն է ցուցաբերել հատկապես Դետրոյթի հայկական համայնքի գործունեությանը, անդամ է եղել Միչիգանի Սբ. Սարգիս հայկական առաքելական եկեղեցու հոգաբարձուների խորհրդին, Դետրոյթի արվեստների ինստիտուտի և մի շարք այլ հաստատությունների տնօրենների խորհրդին: Լինելով հայկական գիր ու գրականության և մշակույթի մեծ ջատագով, նա մեծ նվիրումով աջակցել է 1994 թվին կազմակերպված «Գանձերը երկնքում. Հայկական նկարազարդ ձեռագրերը» ցուցահանդեսին՝ Մորգան գրադարանում և Ուոլթըրզ պատկերասրահում: Դրանից մի տարի առաջ նա աջակցել է մեկ ուրիշ խիստ կարևոր և ուսանելի միջոցառմանը՝ ակադեմիական մակարդակով սիմպոզիումին՝ Անի քաղաքին նվիրված, որին մասնակցել են ինչպես հայ, այնպես էլ օտար գիտնականներ:

Մեր թերթում արդեն տպագրված Thunderbolt AGA project-ի հեղինակ պարոն Սողոյանն ու նրա պատվարժան կինը՝ Էմման, արժանացել են նաև «Կիլիկիայի արքայազն և արքայադուստր» պատվավոր կոչումին՝ կաթողիկոս Գարեգին II-ի (այժմ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ի) կողմից: Պրն. Սողոյանի ռազմավարական այդ ծրագիրը, ինչպես գրել էինք նախապես, մեր ընթերցողների հետաքրքրությունն է առաջացրել: Նրանցից երկուսը նույնիսկ նամակ են գրել խմբագրություն (այս օրերի համար ոչ այնքան սովորական երևույթ): Նրանք հիմնականում ընդունում են Սողոյանի առաջարկած ծրագիրը՝ կովկասյան 3 հանրապետությունների միջև տնտեսական ամենասերտ համագործակցության, հեռանկարային ստրատեգիա՝ որը կապահովի ամբողջ տարածաշրջանի զարգացումը, տնտեսական ու, հետևաբար, քաղաքական տիրապետող դիրքը: Սակայն, իրավամբ հարց են տալիս նրանք, իսկ մինչ այդ ինչպես պիտի լուծել ղարաբաղյան հակամարտությունը, աբխազականը, տարածաշրջանում հակամարտության մյուս օջախները:

Անշուշտ, պրն. Սողոյանն իր հիշյալ ծրագրում ի մտի ունի նաև այդ արգելակող պարագան: Ըստ նրա, երբ կովկասյան 3 հանրապետությունների տնտեսական զարգացման ստրատեգները ընդունեն Thunderbolt AGA project-ը, համոզված է, դա ցույց կտա տարածաշրջանում առկա մոլորություններին, առավել խաղաղասերներին՝ նման հակամարտությունների լուծման տնտեսական մասը միայն: Այլ խոսքով՝ դրանք կդառնան երկրորդական:

Կարելի՞ է դա, բայց կա՛ն տարածաշրջանի մյուս փոքր ու մեծ և գերմեծ տերությունները: Այդ հակամարտությունները երեկ չէ, որ սերմվել են և դրանց չլուծված, չհասունացված շատ հարցեր կան: Ինչպե՞ս հաղթահարել դրանք օբյեկտիվ և հոգեբանական իմաստով:

ԱԶԳ

Ղարաբաղի հարց

Անցած հինգ տարիների փորձը ցույց է տալիս, որ ազգամիջյան բախումները Կովկասում առաջին հերթին ազգայնականության տրոփկման արտահայտություն են, ինչն ամեն անգամ ի հայտ է գալիս կայսրությունների փլուզման ժամանակ: Ազգայնական նույն կրքերի բորբոքումն էր, որ դարասկզբին պատճառ դարձավ Առաջին համաշխարհային պատերազմի բռնկմանը, եւ այսօր ողբերգության հանգեցրեց Նախկին Հարավսլավիայում: Մենք չենք կարող արհամարհել դրանց վտանգավորությունը փլուզված խորհրդային կայսրությունում:

Երբ մենք տարածաշրջան ընդգր- զանգվածային բռնարարները. 1990-ին Բաքվում խորհրդային զորքերի կողմից խաղաղ բնակչության ջարդը եւ 1992-ին (հայերի կողմից) Ղարաբաղի Խոջալու քաղաքում ազերի բնակչության ջարդը: 1992-ի կեսերին երկու կողմերն էլ, ժառանգելով կազմալուծված խորհրդային բանակի զինանոցի իրենց բաժինը, սկսեցին իսկական պատերազմ: Պատերազմի ընթացքում Լեռնային Ղարաբաղի հայերը ազերիներին դուրս մղեցին ԼՂ-ից, գրավեցին Ադրբեջանի տարածքի շուրջ 20 տոկոսը եւ իրենց կողմից գրավված տարածքներից վտարեցին ադրբեջանական բնակչությանը:

կերտ բողոքելով ԼՂ հայերի կողմից ադրբեջանական Քելբաջարի շրջանը զավթելու դեմ:

Ցանկանում եմ առանձնահատուկ ընդգծել այն հանգամանքը, որ տարածաշրջանում հակամարտությունն է ծնել տնտեսական ճգնաժամերի գործադրումը, այլ ոչ թե հակառակը: Տարածաշրջանային հակամարտությունների չեզոքացումը կօգնի կանգնեցնել հաղորդակցության գծերի վերջնական կազմալուծումը եւ անդրկովկասյան երեք հանրապետությունների համար ապահովել տնտեսական վերելք: Շարունակվող հակամարտություններն ինչքան երկար մնան անլուծելի, այնքան ավելի

ռնցից մեկը՝ Իրանը վտահամբավ տերություն է: Տարածաշրջանում երկրները կարող են պահպանել իրենց անկախությունը եւ հաջողությամբ ընդդիմանալ իրանական հավակնություններին, երբ նրանք լուծեն իրենց տարածայնությունները եւ խաղաղություն կնքեն մեկը մյուսի հետ: Այս երկրները պետք է ներգրավվեն միջազգային ռազմաքաղաքական կառույցներում: Նրանք ՄԱԿ-ի եւ ԵԱՀԿ-ի անդամ են, ու կցանկանայինք նրանց մասնակցությունը տեսնել նաեւ «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրում: Այսօր դեռեւս շարունակվող հակամարտություններն անհնար են դարձ-

ՏԵՍԱԿԵՏ

Ջո Փրեսել. «Միացյալ Նահանգները մերժում են ազդեցության ոլորտների գաղափարը»

Միացյալ Նահանգների Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի միջազգային հարաբերությունների հանձնաժողովի օգոստոսյան նիստերից մեկում հանդես գալով հատուկ զեկուցմամբ ԼՂ հակամարտության գծով ԱՄՆ դեսպան Ջո Փրեսելը ընդգծել է, որ Խորհրդային կայսրության փլուզումից հետո Անդրկովկասում առաջացած երեք նորանկախ հանրապետություններն էլ իրենց անկախությունը կարող են պահպանել եւ զարգացնել միայն «Միացյալ Նահանգների եւ մյուս պետությունների» գործուն աջակցության շնորհիվ: «Տարածաշրջանում շարունակվող ազգամիջյան բախումները մեծագույն սպառնալիք են ներկայացնում ինչպես այդ երկրների պետականությանն ու ինքնիշխանությանը, այնպես էլ ԱՄՆ-ի շահերին, ահա թե ինչու աշխարհի այդ հեռավոր անկյունում շարունակվող հակամարտություններն կարեւոր են մեզ համար», ասել է նա: Ամերիկյան դիվանագետի զեկուցումը մասնակի կրճատումներով տպագրել է անգլիախոս «Թըրքիշ Դեյլի Նյուս» օրաթերթը, որից եւ օգտվել ենք ստորեւ ներկայացվող թարգմանությունը կատարելիս: Հեղինակի խոսքը չաղավաղելու եւ ընթերցողին կամայական եզրահանգումներ չպարտադրելու նպատակով ձգտել ենք խուսափել անգլերեն բնագիրը «հայացնելու» ու նրանում խմբագրական բնույթի «ոճական» սրբագրումներ կատարելու փորձերից:

կենք նաեւ Հյուսիսային Կովկասը, որը ՌԴ մասը կազմելով, բազմաթիվ թելերով կապված է Անդրկովկասի հետ, ապա կարող ենք ասել, որ Խորհրդային Միության փլուզումից հետո տարածաշրջանում մղվում է լայնամասշտաբ հինգ պատերազմ, գոյություն ունեն զինված բախումների եզրին հասած բազմաթիվ հակամարտություններ եւ գործում են անհիվ-անհամար ազգային անջատողական շարժումներ: Հակամարտությունների մեծ մասը իրենց ծնունդով պարտական են ԽՍՀՄ փլուզմանը:

Ժամանակին Մոսկվան երկաթյա բռունցքի օգնությամբ կարողանում էր ճնշել ազգայնական անհանդուրժողականության ցանկացած դրսեւորում: Սակայն, երբ Մոսկվայի ձեռքը սկսեց թուլանալ, կռվողներն աստիճանաբար ձերբազատվեցին հսկողությունից: Կովկասում ժողովուրդները պատմականորեն ապրել են իրար հետ միասին, մինչդեռ այսօր այն տեսակետն է ծավալվում, թե իբր ժողովուրդների միջեւ Ստալինը կամայականորեն է գծել սահմանները: Դա ճիշտ չէ: Այսպես օրինակ, հայերն ու ադրբեջանցիները ապրում էին կողք կողքի, եւ այդ ժամանակ ոչ ոք չէր կարող սահմանները անսխալ որոշել. բավական է հիշել, որ համաձայն 1896-ի մարդահամարի Երեւանի նահանգի 55 տոկոսը կազմում էին մուսուլմանները:

Առավել կարեւոր մեկ այլ հանգամանք. Խորհրդային Միությունը մի տերություն էր, որը ղեկավարվում էր ուղղակիորեն Մոսկվայի, այլ ոչ թե Երեւանի, Բաքվի կամ Թբիլիսիի նման տեղական մայրաքաղաքների միջոցով:

Խորհրդային կայսրության փլուզմամբ զուգահեռ իրական իշխանությունը կենտրոնից փոխանցվեց նահանգներին, որոնք էլ ի վերջո դարձան անկախ պետություններ: Մի բան է լինել ազգային փոքրամասնություն երկրում, ուր յուրաքանչյուրը հավասարապես ճնշվում է Մոսկվայի խորհրդային իշխանության կողմից, բոլորովին այլ բան է՝ ազգային փոքրամասնություն լինել մեկ այլ հանրապետությունում, որը կառավարվում է մեծամասնություն կազմող էթնիկական խմբի կողմից:

Վերն ասածի վկայությունը բազմաթիվ ազգային-անջատողական շարժումներն էին, որոնց մեծամասնությունն այդպես էլ չվերածվեց զինված հակամարտության: ԼՂ հակամարտությունը եւս իր սկզբում չափերով փոքր էր, սակայն Լեռնային Ղարաբաղի ողբերգությունն այն է, որ կայսրության փլուզումն ու ամբոխավար քաղաքական գործիչների փառասիրությունը թույլ տվեցին այն վերածել լայնամասշտաբ պատերազմի: Փլուզվող ԽՍՀՄ-ով զբաղված մոսկովյան կառավարությունն անկարող էր (կամ չէր կամենում) ըմբռնել իրավիճակի վտանգավորությունը եւ արդյունավետ քայլեր ձեռնարկել այդ ուղղությամբ: Իրավիճակը վերահսկելու Մոսկվայի 4-ամյա ջանքերի (1988-92) արդյունքում եղավ միայն բռնության սաստկացում, որի փուլերը եղան 1988-ին Սումգայիթում եւ 1990-ին Բաքվում հակահայ

Այժմ եկեք տեսնենք, թե այս պատերազմն ինչ տվեց տարածաշրջանին:

Առաջինը մարդկային ողբերգություն էր: Հազարավոր մարդիկ զոհվեցին: Ադրբեջանը ստացավ 780 հազար փախստական, որից 200 հազարը գաղթել է Հայաստանից, 40 հազարը՝ Լեռնային Ղարաբաղից, իսկ մնացածը (540 հազար)՝ ԼՂ-ի հայկական ուժերի կողմից գրավված ադրբեջանական բնակավայրերից: Մոտավոր հաշվարկներով, 1988-ից սկսած շուրջ 300 հազար հայեր են փախել Ադրբեջանից Հայաստան՝ ծանր հոգս դառնալով աղքատացած այդ երկրի տնտեսության համար:

Երկրորդը՝ ողբերգություն էր տնտեսական իմաստով: Պատերազմների շարունակումը կլանում է այդ երկրների աղքատիկ տնտեսական ռեսուրսները: Ինչքան էլ բարձր գնահատվեն Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Վրաստանի տնտեսական հնարավորությունները, նրանք երեքն էլ առանձին-առանձին վերցրած առեւտրատնտեսական զարգացում չեն կարող արձանագրել, քանի որ այն կարող է տեղի ունենալ միայն տարածաշրջանում կողմերի միջեւ տնտեսական լայն համագործակցություն ծավալելու պայմանով:

Վերն ասվածը հատկապես ակնառու է հաղորդակցության գծերի եւ բեռնափոխադրումների դեպքում: Մենք հաճախ ենք այս խնդրի առիթով լսում «շրջափակումներ» բնորոշումը: Ավելի ճիշտ կլիներ դրանք որակել որպես փոխադարձաբար գործադրվող առեւտրական պատժամիջոցներ, որոնցից հավասարապես տուժում է անդրկովկասյան երեք հանրապետություններից յուրաքանչյուրը: Այսօր այդ երկրների միջեւ հաստատված սահմանները «խախտում են» ցարական եւ խորհրդային ժամանակներում կառուցված երկաթգծերը: 1990-ին երկաթուղային հաղորդակցության բոլոր գծերը փակվեցին՝ դրանով իսկ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի որոշ շրջանների համար մեծապես դժվարացնելով արտաքին աշխարհ դուրս գալու հնարավորությունը: Մինչեւ վերջերս Թուրքիայի եւ Հայաստանի միջեւ կար երկաթուղային հաղորդակցություն (շաբաթական մեկ գնացք), սակայն 1993-ի ապրիլին Թուրքիան փակեց Հայաստան տանող իր բոլոր ճանապարհները՝ այս

կդժվարանա այդ պետությունների ինտեգրացումը համաշխարհային տնտեսական կառույցներին՝ նրանց զրկելով տնտեսական անկախության հասնելուց, ինչի կարիքն ունի իր ինքնահաստատման հետամուտ յուրաքանչյուր պետություն:

Ի հավելումն մարդկային եւ տնտեսական ողբերգության, հակամարտությունը կողմերին բերում է նաեւ քաղաքական կորուստներ: Մենք հավատում ենք, որ անդրկովկասյան երեք հանրապետությունները չպետք է պարփակվեն իրենց սահմաններում, այլ փոխարենը աշխուժորեն ներգրավվեն միջազգային ռազմաքաղաքական կառույցներում, մուտք գործեն համաշխարհային շուկա: Վերջիվերջո այդ երկրները պետք է համագործակցեն նաեւ իրար հետ:

Հարկ է նշել, որ կովկասյան հակամարտություններում, ըստ էության, կյանքի է կոչվում 19-րդ դարի գաղափարախոսությունը ազդեցության ոլորտների մասին: Հակամարտությունների շարունակումը այդ երկրներին թույլ չի տալիս լիովին գիտակցել իրենց անկախությունը եւ ստիպում է վարել «զրոյական արդյունքի» քաղաքականություն, ինչը սակայն, ի վերջո, Ռուսաստանին, Թուրքիային, Իրանին եւ այլ տերությունների, այդ թվում՝ Միացյալ Նահանգներին դրդելու է ներքաշվել մի նոր յուրատեսակ «Մեծ խաղի» մեջ ու պայքարել մեկը մյուսի դեմ:

Կովկասում մեր ունեցած նպատակների իրագործումը կախված է առկա հակամարտությունների լուծումից: Որո՞նք են այդ նպատակները: Մենք ցանկանում ենք, որ տարածաշրջանը զարգանա իբրեւ մեկ ամբողջություն, ինչը կողմերից պահանջում է փոխհամագործակցություն սկսել: Տարածաշրջանը հարուստ է նավթով եւ ունի մեծ, թեեւ արդեն հնացած, արդյունաբերական բազա: Ամերիկյան ընկերությունների մասնակցությամբ էներգետիկ ռեսուրսների հետազոտումը, արդյունահանումը եւ փոխադրումը (միջազգային) շուկա կարող է եւ պետք է խթանի ամբողջ տարածաշրջանի զարգացմանը պայմանով, որ այդ երկրներն ապրեն խաղաղության եւ համագործակցության մթնոլորտում:

Տարածաշրջանը լարվածության մեջ են պահում երեք մեծ ուժեր, ո-

նում տարածաշրջանային զորավարժություններ անցկացնելը:

Ահա թե ինչու է ԱՄՆ-ը նախանձախնդիր հիշյալ հակամարտությունների լուծմանը: Լեռնային Ղարաբաղի առնչությամբ մենք ղեկավար դեր ենք ստանձնել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում, որը միջնորդական ջանքեր է գործադրում խնդրին լուծում տալու համար: 1994-ի մայիսից Մինսկի խմբի հովանու ներքո հաստատված զինադադարը աննշան խախտումներով առ այսօր շարունակվում է: Առայժմ դժվար է անել ավելին:

Մենք ճնշում ենք գործադրում Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ ԼՂ հայերի վրա, որպեսզի նրանք համաձայնեն կայուն խաղաղություն հաստատելու համար անհրաժեշտ փոխզիջումներ կատարելուն:

Ղարաբաղյան հակամարտության լուծման ճանապարհին մեր առջեւ կանգնած են հետեւյալ հարցերը. ԼՂ վերջնական կարգավիճակի որոշումը՝ անվտանգության կայուն երաշխիքների ապահովմամբ, գրավված տարածքներից ռազմական ուժերի դուրսբերումը եւ բռնագաղթվածների վերադարձը մշտական բնակության վայրեր, Լաչինի հարցը, Շուշիի ճակատագիրը, ԼՂ-ի տարածքում գտնվող, բայց պատմականորեն ադրբեջանական համարվող բնակավայրերի խնդիրը:

Մեր աշխատանքում մենք հենվում ենք Մինսկի խմբի եւ ԵԱՀԿ-ի վրա, ակտիվորեն համագործակցում Մինսկի խմբի անդամ մյուս պետությունների, այդ թվում՝ Ռուսաստանի հետ: Այսօր մեր ջանքերն ուղղված են նրան, որ առավելագույնս արդյունավետ նախապատրաստենք ԵԱՀԿ գագաթնաժողովը, որը պետք է քննարկի եւ հստակեցնի ԼՂ առնչությամբ կատարելիք մեր հետագա քայլերը:

Ի լրումն տարբեր երկրների մասնակցությամբ տարվող միջնորդական ջանքերի, մենք նաեւ ողջունում եւ քաջալերում ենք Հայաստանի ու Ադրբեջանի միջեւ սկսված, որեւէ կերպ չմիջնորդավորվող փակ երկխոսությունը, եւ հույս ենք, որ կողմերին այն կօգնի անհրաժեշտ քաղաքական կամք դրսեւորել բանակցություններում առաջընթաց ապահովելու համար:

Հակամարտության լուծմանն ուղղված մեր ջանքերը չեն ավարտվելու վաղը: Հակամարտ կողմերն առայժմ առաջադրում են մաքսիմալիստական պահանջներ: Առաջընթաց դանդաղ է կատարվում: Արդեն իսկ հսկայական ջանքեր են վատնվել, սակայն առջեւում սպասվում է ավելին՝ դանդաղ, անհրապույր, համբերություն պահանջող աշխատանք, մինչեւ որ մենք կկարողանանք որեւէ հաջողություն զեկուցել: Կովկասը խիստ անկայուն տարածաշրջան է, եւ այդ անկայունության վտանգները միանգամայն ակնհայտ են: Հավասարապես ակնհայտ են նաեւ տարածաշրջանային համագործակցությունից սպասվող օգուտները: Այնպես որ արժե չարչարվել:

Թարգմանեց
ԱՇՈՏ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԸ
ԱԺ մամուլի ծառայության
վերլուծական բաժնից

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ

Խոզի խորոված Նովրուզ բայրամի համար

1991-ի մարտի վերջերն էին: Ծանր պատերազմական մարտեր էին մղվում Խաչենի ձորում: Եվ այս ճակատագրական օրերին [illegible] գյուղի դիրքերում [illegible]: Ազատամարտիկները [illegible] դիրքերի հետ, [illegible] նույն [illegible] էր: Խոզի խորովածի հոտը բռնել էր ողջ Խաչենի ձորը: [illegible] Սրխավենդից, Օրթաքենդից: [illegible] դիրքերի վրա: Թուրքն էլ խոզի միս չի ուտում, դա արգելված է Մուհամմեդ մարգարեի եւ բոլոր սուրբ գրքերի: Բայց խոզի խորովածի հոտն ադրբեջանական Սրխավենդ գյուղի կողմից էր գալիս: Ահա թե ինչ էր եղել:

Նովրուզ բայրամի այդ օրերին Սրխավենդը հյուրեր ուներ: Դա այն գյուղն է, որ 1991-ի գարնանը դարձել էր ռազմաճակատի առաջին գիծ [illegible]: [illegible] հայրենի [illegible] խոզի խորովածով:

«Գյավուրներ», գոչեցին այս ու այն կողմից:

[illegible]

«Մեր կռիվը հայերի հետ կրոնական չէ, այլ տարածքային», ասում է [illegible]:

Նովրուզ բայրամի [illegible]: Դա 1991 թ. մարտի 24-ի երեկոյան ժամը 9-ին էր: [illegible] սկսեցին Նովրուզ բայրամի [illegible]: [illegible] խոզի խորովածի [illegible] զենքերին, [illegible]: Խոզի խորովածը դարձավ [illegible]: [illegible] 1991 թ. ապրիլի [illegible] [illegible] խոզի [illegible]: [illegible]

Այդ [illegible] 24 [illegible] Նովրուզ բայրամի [illegible]

[illegible]

ԱԶԳ

Միջազգային

Ծագումով սիրիացի, 37-ամյա իսլամիստ շեյխ Օմար Բաքրի Մոհամմեդը բնակվում է Լոնդոնի հյուսիս-արեւմտյան [illegible] մի անշուք շենքում: 1994 թվականից ի վեր նա Բրիտանիայի մայրաքաղաքում երկու անգամ կազմակերպել է իսլամիստ ծայրահեղականների բազմահազարանոց համաժողովներ: Երրորդը նախատեսված էր անցկացնել այս տարվա սեպտեմբերի 8-ին: Այդ միջազգային համաժողովի ընթացքում հռետորները պետք է կոչ անեին տապալել Միջին Արեւելքի «կաշառված վարչակարգերը» եւ հիմնել համաշխարհային իսլամական պետություն խալիֆաթ:

Համաժողովի գաղափարակիրը պետք է դառնար Եգիպտոսի արմատականների հոգեւոր առաջնորդ [illegible] կաններին հավատացողի:

1995 թ. նոյեմբերին անգլիացի ոստիկանները ձերբակալեցին ալժիրցի Ռաշիդ Ռամդային, Իսլամական զինված խմբավորման (GIA) ներկայացուցչին, որը Ֆրանսիայում համարվում է GIA-ի ահաբեկիչների «ֆինանսիստը»: Լոնդոնում լույս տեսնող եւ [illegible] հայացքներն արտահայտող «Ֆիլիստին ալ-Մուսլիմա» հանդեսը այս տարվա մայիսին կոչ արեց Իսրայելի դեմ նոր սրբազան պատերազմ սկսել եւ սպանել հրեաներին [illegible]: Համանման կոչ արեց Լոնդոնում սաուդցի այլախոհ Մոհամմեդ ալ-Մասարին:

«Վոյս» հանդեսն այս տարվա սեպտեմբերյան համարում նշում է Մեծ Բրիտանիայում գործող իսլամիստական 18 խմբերի անունները, ո-

Բրիտանացիների վերաբերմունքն այս փոփոխությանն ունի առնվազն երկու պատճառ: Առաջինը 1994 թ. Լոնդոնում Իսրայելի դեսպանատան առջեւ ռումբի պայթեցումն է եւ 1995 թ. Փարիզում ծավալված ահաբեկչությունների ալիքը: Երկրորդ պատճառն այն է, որ [illegible] այլախոհների գործունեությունն սկսել է վնասել Բրիտանիայի շահերին, մասնավորապես Սաուդյան Արաբիայի հետ առեւտրին: Խոսքը հատկապես Մոհամմեդ ալ-Մասարիի մասին է, [illegible] Սաուդյան [illegible] դեմ Լոնդոնում նրա ծավալած արշավը հասել է նույնիսկ [illegible]: Եվ վերջապես, Լոնդոնը փորձում է կանխել մինչեւ վերջերս շահավետ [illegible] դայինի արտաքսմանը:

ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ՄԱՍՈՒՆ

Լոնդոնը դարձել է իսլամիզմի մայրաքաղաք

շեյխ Աբդել Ռահմանի [illegible] խումբը (շեյխը ԱՄՆ-ում ցմահ բանտարկված է Նյու Յորքի միջազգային առեւտրի կենտրոնի 1993 թ. պայթեցմանը մասնակից լինելու համար):

Սակայն սեպտեմբերի 8-ի համաժողովը տեղի չունեցավ. վերջին պահին այն չեղյալ հայտարարեց անձամբ շեյխ Բաքրին, քանի որ չէր կարողացել ապահովել անվտանգության միջոցառումների չափազանց մեծ ծախսերը: Ավելի վաղ Եգիպտոսը, Ալժիրը, Թունիսը եւ նույնիսկ Սաուդյան Արաբիան Բրիտանիայի կառավարությունից պահանջել էին երկրում արմատականների համաժողովի անցկացում բույլ չտալ: Մասնավորապես, Ալժիրի «Մասեն» օրաթերթը գրել էր. «Լոնդոնը դարձել է միջազգային ահաբեկչության Մեքքա»:

Շեյխ Օմար Բաքրի Մոհամմեդը գլխավորում է «Ալ Մուհաջիրուն» («Տարագիրներ») իսլամիստական շարժումը: Նա սակ մեկն է Բրիտանիայում հաստատված բազմաթիվ արմատականներից: «Յայմնեըզ [illegible]» խմբագրականների հեղինակ Էդուարդ Մորտիմերը գրում է. «Այսօր մահմեդական աշխարհի ամենախոշոր [illegible] ոչ թե Դամասկոսն է կամ Կահիրեն, այլ Լոնդոնը»:

Բազմաթիվ ներկայումս արաբերեն լույս են տեսնում բազմաթիվ թերթեր, կան արդեն լսվում հրատարակություններ, որոնք նախատեսված են հիմնականում Պակիստանի եւ Հնդկաստանի իսլամիստների համար: Այս իրավիճակը ձեռնտու է Բրիտանիայի համար, որը ֆինանսական [illegible] ներդրումներ է ստանում տարբեր մահմեդական երկրներից: Բայց փաստն այն է, որ Բրիտանիան դարձել է Մերձավոր ու Միջին Արեւելքի պետությունների ծայրահեղականներից անվտանգ հայտնիները են այժմյան Փոխարյան իսլամական ճակատ, պաղեստինյան Համաս, լիբանանյան Հեզբոլլահ եւ այլն: Քաղաքական փախստականների, ուսանողների եւ նույնիսկ գործարարների կողմից ղեկավարվող այդ շարժումները Բրիտանիայում վայելում են լիակատար ազատություն, նշում է «Էկոնոմիստ» հանդեսը: Օրինականությամբ նույնիսկ բույլատրված է երրորդ երկրներում ահաբեկչության գինելու կոչեր անել, եթե դրանք տարածվում են Բրիտանիայից դուրս:

«Արդեն անգլիացիները կարծես թե սկսել են խելքի գալ: Նախկին արտգործնախարար Դ. Հերդը օգնեց Արաբական երկրների լիգայի 50-ամյակի առթիվ ճառելուց «նրանց, ովքեր չարաշահում են իրենց զբաղված հյուրընկալությունը»: Իսկ ներքին գործերի նախարար Մ. Հովարդը առաջիկա ամիսներին պետք է հայտարարի ապաստանի իրավունքի օրենքի փոփոխման մասին:

Անգլիայի ավելի քան մեկմիլիոնանոց մահմեդական համայնքը, որ կազմված է առավելապես պակիստանցիներից, եվրոպայում գործող ամենամեծերից համայնքներից է: Բրիտանիայում կառուցված է շուրջ 500 մզկիթ, գործում են չորս տասնյակ մեդրեսեներ, [illegible]: Բրիտանիայի մահմեդականների մեծ մասն իրեն ծայրահեղական չի համարում: Սակայն Սալման Ռուշդիի հետ կապված աղմուկը, ինչպես նաեւ Պարսից ծոցի պատերազմը խթանեցին արմատականության ալիքը: Քաղաքներում եւ համալսարաններում իսլամիստները կազմակերպում են բազմաթիվ «տեղեկատվական ժողովներ», երիտասարդներից շատերը իրենց ինքնությունը փնտրում են իսլամի մեջ: Այնպես որ Բրիտանիայի կառավարությունը լուրջ անելիքներ ունի իսլամիզմի կասեցման ուղղությամբ:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵԲՐԵՅԱՆԸ

ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱ

Պրիմակովը դարձյալ ՆԱՏՕ-ի ընդարձակումը համարում է բացարձակապես անընդունելի

Ռուսաստանի արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովը հայտնեց, որ ՆԱՏՕ-ի ընդարձակումը դեպի Ռուսաստանի սահմանը բացարձակապես անընդունելի է իր երկրի համար: Այդ մասին նա խոսեց Վիեննայում, ԵԱՀԿ-ում: Նա նշեց, որ չնայած Ռուսաստանը վետոյի իրավունք չունի, եթե նախկին խորհրդային դաշնակիցները կամենան միանալ ռազմական դաշինքին, սակայն «Ռուսաստանը բացարձակապես անընդունելի է համարում ՆԱՏՕ-ի ռազմական ենթակառույցների մոտեցումն իր տարածքին»: Այս նկատառումները փոքր-ինչ տարբերվում են 3 ամիս առաջ ունեցած դիրքորոշումից, ըստ որի ՆԱՏՕ-ի դեպի Արեւելք փաստացի ընդարձակումը կարող է ընդունելի լինել, եթե նոր անդամ-երկրների տարածքներում զորք եւ զինամթերք չտեղակայվի: Ավելի վաղ Պրիմակովն Ավստրիայի կանցլերի հետ հանդիպման ժամանակ հույս հայտնեց, որ Ավստրիան չի հրաժարվի իր չեզոքությունից եւ չի միանա ՆԱՏՕ-ին: Ռուսաստանի արտգործնախարարը կհանդիպի նաեւ ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանայի հետ:

«ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»

ԹՈՒՐՔԻԱ

Էրբաքան. «Մեծ Թուրքիա ստեղծելու ուղուց մենք երբեք չենք շեղվի»

Քաղաքական կուսակցության նախագահ վարչապետ Նեջմեթդին Էրբաքանը կուսակցության հերթական պլենումում ունեցած ելույթում հայտարարեց. «Թուրքիան ուրիշների ներքին գործերին երբեք չի խառնվել: Իսկ ինչ վերաբերում է Իրաքին, ապա մենք ոչ մեկին չենք ասել, թե գրավիր երկիրը, կամ էլ Սուլեյմանիեն: Իրաքի առնչությամբ կարող եմ ասել, որ մենք վարում ենք այնպիսի արտաքին քաղաքականություն, որը Թուրքիային չի վնասի: Իրաքի հարցում Թուրքիայի վարած քաղաքականությունը կարելի է հիմնականում բաժանել 3 խմբի. առաջին՝ խաղաղություն եւ կայունություն, երկրորդ՝ ըրջանում ահաբեկչությունը արմատախիլ անելը, երրորդ՝ հարեւան Իրաքի հետ առեւտրա-տնտեսական հարաբերությունները զարգացնելու անհրաժեշտությունը»:

Այդ անդրադառնալով երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացման առնչվող խնդիրներին, Էրբաքանն ասաց. «Մենք Թուրքիան կհասցնենք մի այնպիսի մակարդակի, որ նա դառնա աշխարհի տնտեսապես ամենազարգացած երկրներից մեկը: Հունիսի 28-ին իշխանության ղեկը վերցրած 54-րդ կառավարությունը Թուրքիան կդարձնի երջանիկ մի երկիր: Վստահ եմ, որ մեր կառավարությունը կգործի երկար ժամանակ եւ կլուծի Թուրքիայի բոլոր խնդիրները... Մենք մեր հիմնական նպատակից՝ մեծ Թուրքիա ստեղծելու ուղուց երբեք չենք շեղվի: ԱՄՆ-ի եւ մի շարք այլ երկրների ղեկավարները Թուրքիայի կարեւորությունը լավ են հասկանում, եւ այդ կարծիքը աստիճանաբար կընդունեն նաեւ մյուս երկրների կառավարող շրջանները: Համոզված եմ, որ Թուրքիայի նկատմամբ եվրախորհրդարանում առկա բացասական վերաբերմունքը շատ շուտով կփոխվի»:

ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Թուրքիան դժգոհ է Ավստրալիայի խորհրդարանի որոշումից

Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի նախագահ Մուստաֆա Քալեմլիի գլխավորած թուրք խորհրդարանականների պատվիրակությունը Կանբերրայում հանդիպումներն ավարտելուց հետո մեկնեց Սիդնեյ, որտեղ մասնակցեց Ավստրալիայի դաշնային խորհրդի Միջազգային կապերի հանձնաժողովի նախագահի կողմից տրված ճաշկերույթին: Այստեղ ունեցած կարճառոտ ելույթում Քալեմլին հայտարարեց, որ զայրույթով դատապարտում է Կիպրոսի խնդրի վերաբերյալ Ավստրալիայի խորհրդարանի ընդունած որոշումը: Քալեմլին ասաց, որ գոհունակությամբ է ընդունում 2 երկրների բարեկամական հարաբերությունների զարգացման անհրաժեշտության վերաբերյալ Ավստրալիայի խորհրդարանի եւ ավստրալական իշխանությունների հայտարարությունները՝ ավելացնելով. «Բայց, ցավոք, դրանք միայն խոսքեր են»: Նշվում է, որ Ավստրալիայի խորհրդարանի որոշման մեջ 1974 թ. Կիպրոսում Թուրքիայի իրականացրած «խաղաղության գործողությունը» որակվում է որպես «Կիպրոսի գրավում»: Որոշման մեջ նշվում է, որ Կիպրոսի բաժանման եւ դրա հետեւանքով կղզին 2 մասի բաժանելու փաստն ու այնտեղ թուրքական ռազմական ներկայությունն անցած 22 տարում որեւէ լուծման չի հանգեցրել:

Այնուհետեւ թուրքական պատվիրակությունը հանդիպեց Սիդնեյի թուրքական համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Ավստրալիայում ապրող շուրջ 35 հազար թուրքերից 11 հազարը գտնվում է Սիդնեյում:

ԳՐԻԳՈՐ ՉԱՐԽՅԱՆ

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուսաստանն ավելի շատ սպառում է, քան արտադրում

Էլեկտրաէներգիայի վիճակագրական վարչությունը եվրոպական [illegible] հրապարակել է ռուսական տվյալներ 1995 թ. ԱՄՀ պետությունների հետ էներգետիկայի առեւտրի վերաբերյալ, համադրված է Ռուսաստանի գործունեությունը: Տվյալների վերլուծությունը բույլ է տալիս կատարել առանձին եզրակացություններ:

Նախեւառաջ, Արեւմտյան Եվրոպայից կատարվող ներմուծումը շարունակում է անել արտահանությունից ավելի արագ, միաժամանակ [illegible] ԱՄՀ-ի օգտին եղած առեւտրային [illegible]: ԱՄՀ-ի օգտին [illegible] այդ էլ կավելանա է, նկատի ունենալով Ռուսաստանից եւ նախկին ԽՍՀՄ մյուս հանրապետություններից արտահանվող առանձին տեսակների ավելի բարձր գների [illegible]: Էներգետիկ կատարվող ներմուծումը կազմել է 17.9 մլրդ էկյու (1994 թ. ցուցանիշից 11.5 տոկոսով ավելի), իսկ ԱՄՀ-ից կատարվող արտահանությունը՝ 23.2 մլրդ էկյու (աճել է 8.8 տոկոսով):

Երկրորդ (այս միտումը վերջին տարիներին է) [illegible] լիարժեք [illegible] կազմակերպման [illegible] [illegible] ներմուծման ներից կատարվող ներմուծման միայն մեկ քառորդն են կազմում արդյունաբերական սարքավորումները եւ արդյունաբերական արտադրության ապրանքները, դրանց ներմուծումը ԱՄՀ երկրներ թե ամենամյա եւ թե ծավալային արտահայտությամբ կրճատվել է 16 տոկոսով: Փոխարենը շատ է ավելացել սպառման առարկաների, առաջին հերթին կոսմետիկայի, կահույքի, ավտոմեքենաների, կենցաղային էլեկտրոնիկայի ներմուծումը:

Էլեկտրաէներգիայի [illegible] ներկայացուցիչներից մեկի խոսքերով դա նշանակում է, որ ընդհանուր առմամբ ԱՄՀ-ում եւ մասնավորապես Ռուսաստանում ծախսում են ավելի շատ սպառել, քան արտադրել:

ԱՄՀ-ից կատարվող արտահանության մեջ առաջվա նավթն ու նավթամթերքները դարձյալ կազմում են այդ բաժինը 27 տոկոս կամ 6.2 մլրդ էկյու: Անցյալ տարվա համեմատությամբ դրանց արտահանումը կրճատվել է 12 տոկոսով, փոխարենը գրեթե 50 տոկոսով աճել է մետաղների արտահանումը:

Ռուսաստանին է ընկնում Եվրամիության ներմուծման 75 տոկոսը (9.92 մլրդ էկյու եւ ԱՄՀ երկրներ կատարվող արտահանության 86 տոկոսը (13.52 մլրդ էկյու): Առաջին քառյակի մեջ զգալիորեն աճել է Ուկրաինայի բաժինը: Կրճատվել է Եվրամիության առեւտրի ծավալը Ուզբեկստանի, Ղազախստանի եւ հատկապես Թուրքմենստանի հետ:

Եվրամիությունում ԱՄՀ երկրների առեւտրական գլխավոր գործընկերն են Գերմանիան (առեւտրի ամբողջ շրջանառության 40 տոկոսը), Իտալիան 18.5 տոկոս եւ Ֆինլանդիան 12 տոկոս:

Եվրոպայի զինվորական [illegible] Եվրամիության 12 երկրների առեւտրական [illegible]: Անցյալ տարի Եվրամիությանն անդամակցած Ֆինլանդիայի, Շվեդիայի եւ Ավստրիայի վերաբերյալ տվյալները փաստաթղթի մեջ չեն մտել:

«ՖԻՆԱՆՍՈՎԻԵ ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Ես Շառլ Ազնավուրի համերգին չեմ ուզում գնալ: Վախենում եմ բեմից անկախության 5-րդ տարին շնորհավորելու հետ նաեւ նախընտրական խառը անի: Ձայնագրությունը կլսեմ՝ մաքուր արվեստը», սա օպերային թատրոնի մուտքի առջեւ՝ երիտասարդ զույգի խոսակցությունից: Ինչքան հասկացա՝ տղան 100-դոլարանոց տոմսը ծնողին համոզում էր ընկերուհուն, իսկ նա... չէր ուզում հիասթափվել... Ես կասկածում էի՝ մշակույթի փոխնախարար Ստեփան Լուսիկյանի ջանքերը կօգնեն, որ համերգին ներկա լինեն: Երբ օպերային թատրոնի դահլիճում հայտնվեցին հայաստանցի լրագրողներ, հասկացա, որ մուտ-

Քեզ համար, Հայաստան»:

«Շառլը ճշմարտություն է խնդրում, որ ձայնը կտրվել է, բայց ոչինչ նրա մեջ չխախտվեց՝ ջանաս երգել», հայտնում է իմպրեսարիոն: Դահլիճում ներկաների ապրումների համար ժամանակ չի մնում: Նվագախմբի առջեւ հայտնվում է Շառլ Ազնավուրը՝ ուսից գլուխ սեւ, առանց փողկապի կամ տոնական թիթեռնիկի: «Հայաստան եկա առանց ձայնի մնացի: Նոր երգեր է, դրա համար», խոսում է հայերեն: Առաջին ծանոթ նոտան ու ծափեր: Չեմ կարծում, թե զարմանում կամ հազվում է, 72-ամյա Ազնավուրի համար նման ընդմիջ-

մեկ վայրկյան անց...

Երգի անունը սկսեց, բայց չերգեց: «Նրանք ընկան», բայց հիմա... հիմա ուսի վրա է Հայաստանը եւ ա հագին մեջի քաղե»:

Նրա բանաստեղծությունն առանձին չես կարող կարդալ, ուղիղ մեղեդին հեռու չէ, բեմում կանգնած բեմադրիչն ու դերասանն է միաժամանակ «մարտնչում» են իրենց ներկայությունը: Ճիշտ նույն դաստիարակությամբ չես կարող լսել Ազնավուրին, երբ նա բեմում է: «Լա բոհեմ» երգում է, ու ձեռքերի մեջ սովորական մեծ թաշկինակը դիտվում ինչպես է «մասնակցում» նրա բեմադրությանը:

«Կյանքիս սանդուղքը ողորկ է, անշեւ, Ես ձգտում եմ վեր»...

Շառլ Ազնավուրի համերգը՝ խոստացված, սպասված ու առանց ճաղամակյան գույնի

ը հսկող ոստիկաններն, այդուհանդերձ, գիտակցել են Շառլ Ազնավուրի հետ եկած ֆրանսիացի լրագրողներն «արտոնյալ» դերում չպիտի լինեն:

Ասում են, սեպտեմբերի 20-ի համերգին ազատ աթոռներ եղել են: Բնականաբար՝ 75–150 դոլարանոց տոմսերը հասու չեն մեծ մասին՝ հատկապես մտավորական շերտին: Այդ օրը համերգին հրավիրված երգչուհի Ռաֆիկ Պապոյանը երգ-երաժշտության հետ կապված որեւէ մեկին չի հիշում: «Դահլիճում գործարարներ կային»: Այս շերտի ներկայությունը նկատվեց նաեւ սեպտեմբերի 21-ին տրված համերգին, միայն թե այս անգամ նրանք հիմնականում զբաղեցրել էին օթյակներն ու ամֆիթատրոնը, առաջին շարքերը «զիջելով» ՀՀ, ԼՂՀ նախագահներին, Ամենայն հայոց կաթողիկոսին, ԱԺ նախագահին, նախարարներին: Բնականաբար՝ թիկնազորով եւ թիկնապահներով հանդերձ: Կառավարական օթյակի դռնապանը մինչեւ վերջին րոպեն սպասում էր, բայց երբ ՀՀ նախագահը տիկնոջ հետ ընտրեց առաջին կարգի կենտրոնական երկու աթոռները, նա օթյակը տրամադրեց ուղեկցող տղաներին... Նկատեցի դռնից ներս մտնող Սիմոն Տերյանին, ով Շառլ Ազնավուրի՝ Հայաստանից բացակայած ժամանակ [illegible] մեջ եռանդ ցանում է Ազնավուրով: Արդեն է փնտրում: Չգիտեմ՝ գտա՞վ:

—Քո դաշտերը կծաղկեն նորից, Իմ լավ օրերը ես կգամ նորից...

Վարագույրը բացվեց, երբ ձայնագրությունը դեռ շարունակվում էր: «...Ձմռանից հետո, դժոխքից հետո, կխոյանք [illegible] կենաց ծառը [illegible]

Շառլ Ազնավուրի համերգին հայաստանցի արվեստագետների [illegible] ներկայացնում են [illegible] նախորդ այցելությունից:

[illegible] լությունն անմիջական չէ: «Ես իմ սրտերը լավ եմ զգացում», խոստովանություն, որ անգիր գիտեն աշխարհում նրա ոսկեփայլին ծանոթ շատերը: Բոլոր ծանոթ երգերը: Չգիտեմ ինչու արդեն համերգասրահում Շառլը նվաղեց մեր կողքին է, ինչպես երեւանյան բեմում: «Հայաստանին մնաց շատ լավ է կոկոր գին համար»:

—Նրանք ընկան ու այդպես կ չխառնվեցան, թե ինչու.

Տղամարդ, կին, թե երեխա, որ ապրել էին ուզում այնքան...

Միլիոններով նրանք ընկան, եւ աշխարհը չլսեց...

Եվ ծաղիկներ նրանք դարձան

«Երբ ես մի աստղ եմ լինելու, ջան կգնիր վերջում», ասում է Ազնավուրը նվագախմբի իր [illegible] ինչեցնելով: «Երգիչ [illegible] Ազնավուր», [illegible] որն Ազնավուրին բնորոշում է «գլոբալ [illegible]»: «Դաժանակ [illegible]», ասում է Ազնավուրը, ներկայացնելով դաշնակահարին ու առաջին օրվա [illegible] չեն, տղաներ բանն»:

«Ինչ սխալ է Վենետիկը», «Մամա», «Ավե Մարիա»... ծանոթ են այնքան, որ այդ ձայնագրություններով այս դահլիճում նստածներից շատերն են մեծացել, բայց եւ տարբեր արտիստների փայլուն դրոշմ եւ յուրահատուկ կատարում բեմադրիչ Ազնավուրի անուկներով:

«Երբ հաջորդ անգամ Հայաստան գամ, մեջս չճանաչեմ», ասում է Ազնավուրը՝ նկատելով Հայաստանի առաջխաղացումը: Ինքն ճանաչված դիմագծով, ի բերով, կերակրով, տեմպով, մշակույթով առանց մտնելու մեր եւ կեղծիքի (բարդության այս բանը [illegible] բարդանան)»:

Ճանր բաժեն վարագույրի փակվելը: Ոչ որ դահլիճը չի լքում: Ու վարագույրի միջից Ազնավուրը նկատելի հոգնած: Հետո, երեւի հոգնածից բացվում է վարագույրի մեջ: Քիչ անց նորից է դուրս գալիս: Քիչ անց նույնը եւս մի գամ...

Եզրակացնում եմ, որ մեզ սիրում են... Ազնավուրի տակը փոխելով ձեռում կրկնում եմ մեր:

ԱՆԱՀԻՏ [illegible]

ԵՐԵՎԱՆ

Հայաստանի տիկնիկային թատրոնների փառատոնը սկսվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբերի 23-ին Հովհաննես Թումանյանի տիկնիկային թատրոնի բակում հեքիաթներից «ժամանած» հերոսները բացեցին Հայաստանի տիկնիկային թատրոնների առաջին հանրապետական փառատոնը՝ նվիրված Անկախության 5-րդ տարելիցին:

Հեքիաթի ու զանգեր տրամադրող մարդ-տիկնիկներ, տիկնիկային աշխարհի տարբեր հերոսների պարը, երգն ու երաժշտությունը, ծանոթների (նաեւ ծնողների) ուրախ ու զարմացած հայացքները վկայեցին, որ փառատոնը սպասված էր:

Տիկնիկային արվեստի նվիրյալներին ու բոլոր երեխաներին փառատոնի առթիվ շնորհավորեցին ու բարի երթ ցանկացան ՀՀ մշակույթի, սպորտի եւ երիտասարդության հարցերի նախարար Հակոբ Մովսեսը, կրթության եւ գիտության առաջին փոխնախարար Աշոտ Բլեյանը, թատերական գործիչների միության նախագահ Երվանդ Ղազանչյանը, արտասահմանից ժամանած հյուրեր:

Փառատոնի առաջին օրն ավարտվեց «Ճանապարհային արկածներ» եւ «Մկների կառավարությունը» ներկայացումներով (Թումանյան թատրոն): Առաջիկա մեկ շաբաթում Թումանյան տիկնիկային թատրոնում տարբեր ներկայացումներով հանդես կգան Երեւանի, Վանաձորի, Չարենցավանի եւ Գյումրիի «տիկնիկները»: Փառատոնը կավարտվի սեպտեմբերի 29-ին, Երեւանի Թատերական հրապարակում համերգով:

ՀՈԲԵԼՅԱՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐ

Ջիվանու երգը Իսահակյան գրադարանում

Ավետիք Իսահակյան կենտրոնական գրադարանի նոր միջոցառումը նվիրված էր հայ աշուղական արվեստի նոր դպրոցի հիմնադիր Ջիվանու ծննդյան 150-ամյակին: Գրադարանային աշխատողներն ու ընթերցողներն այդ օրը հոգեկան վայելքի երանելի ժամեր ունեցան՝ ունկնդրելով ճանաչված կոմպոզիտոր Ծովակ Համբարձումյանին ու երգիչ Թովմաս Պողոսյանի զրույց-երկխոսությունը եւ «Սայաթ Նովա» խմբի կատարումները:

Պողոսյանը հանդիսության մասնակիցներին ներկայացրեց «Ջավախք» հայրենակցական-բարեգործական միության եւ իր ղեկավարած խմբի, ինչպես նաեւ հրատարակչությունների ու այլ հիմնարկությունների աշխատանքները՝ նվիրված այդ հիշարժան հոբելյանին: Դրանք են՝ գիտաժողովներ, համերգային ելույթներ, գրքերի հրատարակում, արձանի տեղադրում, ցուցահանդեսների կազմակերպում:

Հոբելյանը դարսած ծնունդ նշելու նպատակով «Սայաթ Նովա» խումբը, Ջիվանու հայրենասիրական, բարոյախրատական, սիրային ու երգիծական երգերով դասդասել է ամբողջական ծրագիր եւ այն իրականացնում է Հայաստանի զանազան հիմնարկություններում: Այդ օրը գրադարանում հնչեցին Ջիվանու «Աշուղը», «Ով սիրուն, սիրուն», «Ձախորդ օրերը», «Ես մի ծառ եմ ծիրանի», ինչպես նաեւ խմբի երգիչ, շնորհալի երգահան Գեւորգ Գրիգորյանի՝ Ջիվանուն նվիրված երգը հեղինակի կատարմամբ:

Այս տարի յափաղանց արդյունավետ եղավ խմբի գործունեությունը, որում մեծ է հատկապես Թովմաս Պողոսյանի, գործիքային մասի ղեկավար Արտեմ Խաչատուրի դերը:

Հանդիսությանը մասնակցում էր մեծ աշուղի թոռնուհին՝ Անահիտ Լեւոնյանը:

ՀՐԱՉՅԱ [illegible]

ՊՐԵՄԻԵՐԱ

Բրեխտը «Մաստիկոնի» բեմում

Բերտոլդ Բրեխտի «3 գրոշանոց օպերան» վերջապես տեղ գտավ «Մաստիկոնի» խաղացանկում: Դրեմին [illegible] դահլիճով, հանդիսատեսի ողեւորված ծափերով: «Սա համերժ ուսմունքն է, ասաց Կոնստանտին [illegible] բեմադրության [illegible]: Սա, դա-

վաճառորդություն, մեղքի մեջ թաղված անհատներ մի խոսքով մարդու [illegible] հավերժական [illegible] Բրեխտի ոճով իր ինքնակյան [illegible] «Մաստիկոնի» բեմում մի քիչ փոխված է՝ [illegible] հեռավորությամբ:

ՆՈՐԱՄՈՒՏ

40 հեղինակ՝ «Գոռ» պատկերասրահում

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հովհաննես Թումանյանի տուն-թանգարանի հարեւանությամբ (Մոսկովյան փ. թիվ 28) իր դռները հյուրընկալորեն բացեց «Գոռ» պատկերասրահը՝ առաջին այցելուներին ներկայացնելով 40 հեղինակների մի քանի հարյուր գեղանկարչական աշխատանքներ, գրաֆիկական թերթեր, կիրառական արվեստի ստեղծագործություններ: Ներկա են ժամանակակից հայ նկարիչների բոլոր սերունդները, որոնց գործերի ընտրությունը եւ վաճառքի գները կատարվում են ըստ ներկայացնողների եւ այցելուների ցանկության:

Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին ասաց պատկերասրահի տնօրեն Ռուբեն Յազարյանը, ցուցասրահը, առեւտրական գործունեությանը զուգահեռ, դառնալու է մշակույթի յուրօրինակ կենտրոն, որտեղ կազմակերպվելու են հանդիպումներ արվեստագետների հետ, հայ եւ օտար հեղինակների ստեղծագործությունների ցուցադրություններ: Աշխատանքները վաճառվում են համեմատաբար մատչելի գներով:

Օշին Քեշիշյանն ու Մանվել Քեռսեյանը հյուր գրողների միությունում

Երեկ գրողների միության նախագահի աշխատասենյակում [illegible] Մանվել Քեռսեյանի եւ «Արեւմտյան Օրացույց» թերթի խմբագիր Օշին Քեշիշյանի հետ: [illegible]

«[illegible]», [illegible] ՀԳՄ նախագահ [illegible] «Մասսա Մա-

[illegible] Գրողների միության նախագահ [illegible] Օշին Քեշիշյանը [illegible] Մանվել Քեռսեյանն [illegible]

Համեմատական ծանոթանք «Հայաս-

տանի ձայն» [illegible] ԱՄՆ-ում [illegible] Քեշիշյանը [illegible] ԱՄՆ-ում [illegible] Միջազգային [illegible] ընթերցող Ամսաթերթի [illegible] ԱՐ. Հ.

Հայտարարություն

Այսօր, ժամը 2-ին Գրողների տան մեծ դահլիճում տեղի կունենա հանդիպում ամերիկահայ արձակագիր ԽՈՐԵՆ ԱՐԱՄՈՒՆԻՈՒ հետ:

Կներկայացվեն հեղինակի «Մահվան դուռ» եւ «Մի բուռ առօրյա» գրքերը:

ԱԶԳ

Մարզական

ԵՐԵՎԱՆ-96

Վլադիմիր Հակոբյանը կարող էր հաղթել Գարրի Կասպարովին

6-րդ տուր

Տղամարդիկ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ-1 2,5:1,5

Գ. Կասպարով-Վ. Հակոբյան	0,5:0,5
Վ. Կրամնիկ-Ռ. Վահանյան	0,5:0,5
Ե. Բարեև-Ս. Լպուտյան	1:0
Ս. Ռուբլևսկի-Ա. Անաստասյան	0,5:0,5

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-2-ԻՏԱԼԻԱ 2:2

Տ. Նալբանդյան-Մ. Գոդենա	0,5:0,5
Ա. Մինասյան-Ս. Մարինելլի	0,5:0,5
Կ. Ասրյան-Ս. Սառնո	1:0
Լ. Արոնյան-Գ. Բորգո	0:1

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-3-ԴԱՆԻԱ 3:1

Ա. Եղիազարյան-Ց. Հանսեն	0:1
Ա. Գալդունց-Դ. Դանիելսեն	1:0
Ս. Նաղանյան-Ե. Մորթենսեն	1:0
Ա. Ձիբուխյան-Ն. Բորգե	1:0

Կանայք

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-1-ԱՎՍՏՐԱԼԻԱ 2:1

Ե. Դանիելյան-Ի. Բերեզինա-Ֆելդման	0,5:0,5
Ն. Ջղաթյան-Լ. Պան-Կոզնիցկի	0,5:0,5
Լ. Մկրտչյան-Ն. Գոլ	1:0

ՇՎԵԴԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ-2

Վ. Յոհանսոն-Ա. Գրիգորյան	0:1
Ի. Էրիկսոն-Լ. Ալանյան	0,5:0,5
Ե. Զիրեբարն-Ն. Մովսիսյան	0,5:0,5

7-րդ տուր

Երեկ երեկոյան տեղի ունեցած 7-րդ տուրում Հայաստանի տղամարդկանց առաջին հավաքականը հանդիպեց գրոսմայստերական կազմ ունեցող Հոլանդիայի հավաքականի հետ, որը գլխավորում էր Յան Թիմանը: Արձանագրվեց ոչ-ոքի 2:2: Ցավոք, պարտություն կրեց Ռաֆայել Վահանյանը: Փոխարենը հաղթանակ տարավ Սմբատ Լպուտյանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-1-ՀՈԼԱՆԴԻԱ 2:2

Վ. Հակոբյան-Յ. Թիման	0,5:0,5
Ռ. Վահանյան-Լ. վան Վելի	0:1
Ս. Լպուտյան-Ֆ. Նիբոեր	1:0
Ա. Մինասյան-Գ. Սոսոնկո	0,5:0,5

Հայաստանի տղամարդկանց 2-րդ հավաքականը ուժեր չափեց Ինդոնեզիայի հավաքականի հետ, որին մեր առաջին թիմը հաղթել էր 4:0 հաշվով: Այս անգամ ինդոնեզացի շախմատիստները ռևանշ վերցրին խոշոր հաշվով 3,5:0,5:

ԻՆԴՈՆԵԶԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ-2 3,5:0,5

Ս. Սիտանգանգ-Վ. Միրումյան	1:0
Ն. Սիտոռու-Ա. Խաչիյան	1:0
Դ. Ցուլաֆսո-Տ. Նալբանդյան	0,5:0,5
[illegible]րուս-Ա. Մինասյան	1:0

[illegible] նկատառումներով երեկ 3,5 ժամով ուշ մրցասրահ դուրս եկան խաղացողները, որոնց մրցակիցն էր Հայաստանի տղամարդկանց 3-րդ հավաքականը: Մրցավեճն ավարտվեց գիշերվա ժամը 1-ին:

ԻՍՐԱՅԵԼ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ-3 3,5:0,5

Ի. Սմիրին-Ա. Եղիազարյան	0,5:0,5
Բ. Ալտերման-Ա. Գալդունց	1:0
Լ. Պսախիս-Ս. Նաղանյան	1:0
Ե. Սուտովսկի-Վ. Գրիգորյան	1:0

Ռուսաստանի հավաքականը Գարրի Կասպարովի գլխավորությամբ հերթական հաղթանակը տարավ, այս անգամ 3,5:0,5 խոշոր հաշվով առավելության հասնելով Չեխիայի հավաքականի նկատմամբ և էլ ավելի հեռացավ հետապնդողներից ու լուրջ հայտ ներկայացրեց չեմպիոնի կոչման համար: Աշխարհի չեմպիոնն առաջին հաղթանակը տարավ օլիմպիադայում, առավելության հասնելով գրոսմայստեր Հուբների նկատմամբ: Իսպանիայի հավաքականը 3:1 հաշվով կարևոր հաղթանակ տարավ Անգլիայի հավաքականի նկատմամբ և ամրապնդվեց 2-րդ տեղում:

Տղամարդիկ

Ռուսաստան-Չեխիա	3,5:0,5
Իսպանիա-Անգլիա	3:1
Հայաստան-1-Նիդեռլանդներ	2:2
ԱՄՆ-Չինաստան	2:2
Խորվաթիա-Հունգարիա	2:2
Բուլղարիա-Կուբա	2,5:1,5
Բոսնիա-Հերցեգ.-Էստոնիա	1:3
Ուզբեկստան-Լեհաստան	3:1
Վրաստան-Արգենտինա	3:1
Ֆրանսիա-Շվեդիա	1,5:2,5
Ռումինիա-Ուկրաինա	1,5:2,5
Ղազախստան-Գերմանիա	2:2
Բելառուս-Բրազիլիա	3:1
Իսրայել-Հայաստան-3	3,5:0,5
Սլովենիա-Ֆիլիպիններ	1:3
ՆՀՄՀ-Շոտլանդիա	2:2
Լյուքսեմբուրգ-Պորտուգալիա	2:2
Լիտվա-Ֆինլանդիա	2,5:1,5
Ինդոնեզիա-Հայաստան-2	3,5:0,5
Իտալիա-Հունաստան	1:3
Լատվիա-Եգիպտոս	3,5:0,5
Շվեյցարիա-Տաջիկստան	3:1
Ավստրալիա-Վիետնամ	1,5:2,5
Սլովակիա-Մոլդովա	2:2
Բանգլադեշ-Կոլումբիա	2:2
Էկվադոր-Պերու	1:3
Կանադա-Իսլանդիա	0,5:3,5
Նորվեգիա-Ավստրիա	2,5:1,5
Կիրգիզստան-Դանիա	3:1
Տայլանդ-Չիլի	1:3
Մալայզիա-Իրան	2,5:1,5
Իռլանդիա-Սիրիա	4:0
Վենեսուելա-Թուրքմենստան	1:3
Բելգիա-Ուրուգվայ	2:2
Սինգապուր-ՀԱՀ	1:3
Ճապոնիա-Թունիս	1:3
Հնդկաստան-Հոնկոնգ	4:0
Թուրքիա-Զիմբաբվե	4:0
Հարավսլավիա-Կույսերի կ-ներ	3,5:0,5
Մարոկկո-Սալվադոր	2:2
Ուելս-Պուերտո Ռիկո	2,5:1,5
Մալթա-Պարագվայ	1,5:2,5
Նոր Զելանդիա-Նիկարագուա	2,5:1,5
Ուգանդա-Անգոլա	0,5:3,5
Բահրեյն-Ֆարերյան կղզ.	1,5:2,5
Շրի Լանկա-Կիպրոս	1,5:2,5
Սան Մարինո-Բարբադոս	1:3
Մոզամբիկ-Լիխտենշտեյն	2:2
Քաթար-Լիբանան	2,5:1,5
Անդորրա-ՄԱԷ	2,5:1,5
Անթիլներ-Հոնդուրաս	1,5:2,5
Բոտսվանա-Եմեն	2,5:1,5
Մոնակո-Բերմուդներ	3:1
Մակաո-Մավրիկիոս	2:2
Վիրջինյան կղզ.-Հայիթի	0,5:3,5
Սեյշելներ-Ջերսի	1:3
Գերնսեյ	2

7 տուրից հետո տղամարդկանց մրցաշարի առաջատարները

1.	Ռուսաստան	21
2.	Իսպանիա	19,5
3-7.	Էստոնիա	18
	Ուզբեկստան	18
	Չինաստան	18
	Վրաստան	18
	Բուլղարիա	18
8-16.	Հայաստան-1	17,5
	Հոլանդիա	17,5
	ԱՄՆ	17,5
	Անգլիա	17,5
	Խորվաթիա	17,5
	Հունգարիա	17,5
	Շվեդիա	17,5
	Բելառուս	17,5
	Իսրայել	17,5

Հայաստան-3-ը վաստակել է 14,5, Հայաստան-2-ը 14 միավոր:

Կանանց մրցաշարի 7-րդ տուրում միմյանց հետ հանդիպեցին Հայաստանի 1-ին և 2-րդ հավաքականները: Գրոսմայստեր Էլինա Դանիելյանի գլխավորությամբ Հայաստանի 1-ին հավաքականը հաղթեց 2:1 հաշվով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-2-ՀԱՅԱՍՏԱՆ-1 1:2

Ա. Գրիգորյան-Ե. Դանիելյան	0:1
Լ. Ալանյան-Լ. Մկրտչյան	0,5:0,5
Ն. Աղինյան-Է. Խալափյան	0,5:0,5

Կանանց մրցաշարում բնականաբար ուշադրության կենտրոնում էին առաջատարների հանդիպումները: Չեմպիոնի կոչման ամենագլխավոր հավակնորդը՝ Վրաստանի հավաքականը, 2,5:0,5 հաշվով կարևոր հաղթանակ տարավ Բուլղարիայի հավաքականի նկատմամբ և դուրս եկավ 1-ին տեղ: Ռուսաստանի հավաքականը 2:1 հաշվով առավելության հասավ մինչ այդ մրցաշարային աղյուսակը միանձնյա գլխավորող Ուկրաինայի հավաքականի նկատմամբ:

Կանայք

Ռուսաստան-Ուկրաինա	2:1
Բուլղարիա-Վրաստան	0,5:2,5
Չինաստան-Հարավսլավիա	2:1
Հունգարիա-Մոլդովա	2:1
Ռումինիա-Իսրայել	2:1
Վիետնամ-Գերմանիա	2:1
Ղազախստան-Կուբա	2:1
Լատվիա-Լեհաստան	1:2
Անգլիա-Ֆրանսիա	3:0
Սլովակիա-Մոնղոլիա	3:0
Հայաստան-2-Հայաստան-1	1:2
Հնդկաստան-Սլովենիա	1,5:1,5
Լիտվա-Էստոնիա	2:1
Հունաստան-Կիրգիզստան	2:1
Բոսնիա-Հերցեգ.-Շվեյցարիա	2,5:0,5
Ուզբեկստան-Խորվաթիա	2:1
Հոլանդիա-Շվեդիա	1:2
Չեխիա-Ավստրալիա	2:1
Իսպանիա-Կանադա	2,5:0,5
ԱՄՆ-Բանգլադեշ	2:1
ՆՀՄՀ-Դանիա	2:1
Իրան-Ինդոնեզիա	0:3
Էկվադոր-Նորվեգիա	2:1
Թուրքմենստան-Մեքսիկա	1,5:1,5
Բելառուս-Պորտուգալիա	3:0
Ֆինլանդիա-Իռլանդիա	2,5:0,5
Բրազիլիա-Կոլումբիա	1,5:1,5
Մալայզիա-Շոտլանդիա	0,5:2,5
Ավստրիա-Վենեսուելա	1:2
Իտալիա-ՄԱԷ	2:1
Անգոլա-Պուերտո Ռիկո	0:3
Ֆիլիպիններ-Թուրքիա	2:1
Անթիլներ-Նոր Զելանդիա	1,5:1,5
Լիբանան-Շրի Լանկա	0,5:2,5
Սիրիա-Սեյշելներ	2:1
Զամբիա-Ճապոնիա	2,5:0,5
Կույսերի կ-ներ-Վիրջինյան կղզ.	3:0

7 տուրից հետո կանանց մրցաշարի առաջատարները

1.	Վրաստան	16
2-3.	Ուկրաինա	15,5
	Ռուսաստան	15,5
4.	Չինաստան	15
5.	Հունգարիա	14,5

Հայաստանի 1-ին հավաքականը վաստակել է 12,5, իսկ 2-րդ հավաքականը 11,5 միավոր:

6-րդ տուր

Գ. ԿԱՍՊԱՐՈՎ-Վ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ռուսաստան Հայաստան-1

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Ձf3 Ձf6 4.Ձc3 e6 5.e3 Ձbd7 6.Փd3 dc4 7.Փc4 b5 8.Փd3 Փb7 9.0-0 a6 10.e4 c5 11.d5 c4 12.Փc2 Թc7 13.de6 fe6 14.Ձd4 Ձc5 15.Թe2 Փd6 16.f4 e5 17.Ձf5 0-0 18.Ձd6 Թd6 19.fe5 Թe5 20.Նf5 Թc7 21.Փg5 Ձfe4 22.Նf8 Նf8 23.Ձe4 Թe5

24.Ձf6 gf6 25.Փh7 Աh7 26.Թh5 Աg8 27.Թg6, 0,5:0,5

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Փյունիկ»-«Վան» հանդիպումով այսօր կավարտվի 8-րդ տուրը

ԱՐՄԵՆ ԴՈՒԼՅԱՆ

Հետաքրքիր իրավիճակ է ստեղծվել մրցաշարային աղյուսակում: Թիմերին պայմանականորեն կարելի է բաժանել 3 խմբի: Ընդգծված առաջատարներն են Երևանի «Փյունիկը», «Երևանը»: Երրորդ տեղի համար պայքարին մասնակցում են առնվազն 7 թիմեր: Մրցաշարային աղյուսակը եզրափակում են Երևանի ԲԿՄԱ-ն, «Արաբկիրը» և Գորիսի «Զանգեզուրը»:

8-րդ տուրը մեծ փոփոխություններ մտցրեց մրցաշարային աղյուսակում: Մասնավորապես առաջատար՝ «Երևանը», Աբովյանում կորցրեց անչափ կարևոր երեք միավոր: Ընդ որում, դրա «մեղավորը» «Կոտայքի» ֆուտբոլիստներն էին, որոնք, ինչպես նախորդ մի քանի հանդիպումներում, այս խաղում էլ աչքի ընկան կոմբինացիոն հարձակողական ոճով: Ճիշտ է, կոտայքցիներին բախտը մեկ անգամ հաջողվեց գրավել Արթուր Ավագյանի պաշտպանած դարպասը, բայց հաղթանակը խնկատես տրամադրել էր «Կոտայքի» հաջող նկատելներն ուրախացնում են: Սակայն, ինչպես ճշվել է, բազմիցս, առայժմ վերջնական լուծված չեն թիմի նյութական խնդիրները: «Կոտայքի» այս հաղթանակը ծնունդ էր նաև «Փյունիկին», որը այսօր կայանալիք «Փյունիկ»-«Վան» խաղում հաղթելու դեպքում շրջանցելով «Երևանին», կհայտնվի աղյուսակի ամենավերևի հորիզոնականում:

Ուշադրության էր արժանի նաև Արարատում կայացած հանդիպումը, որ «Ցեմենտը» ընդունել էր Երևանի «Արարատին»: «Ցեմենտը», որը հազվադեպ է պարտվում սեփական դաշտում, այս անգամ էլ պարծում էր վերելքով: Համառ և անզիջում պայքարում գրանցվեց 3-2 հաշիվ հօգուտ «Ցեմենտի»:

Գյումրիում նույնպես գրանցվեց նվազագույն հաշիվ: «Շիրակի» ֆուտբոլիստները 1-0 հաշվով հաղթեցին «Ղարաբաղին»: Միակ գոլի հեղինակ դարձավ Սամվել Նիկոլյանը:

Երեք միավոր վաստակեց նաև ՀՄՄ-ն, որն Աշտարակում 4-2 հաշվով հաղթեց «Արաբկիրին», ընդ որում, 3 գոլի հեղինակ դարձավ Սարգիս Նազարյանը: Հետաքրքրություն էր առաջացրել ԲԿՄԱ-«Զանգեզուր» խաղը: «Անհաջողակ» տրամով կարելի է բնորոշել ԲԿՄԱ ակումբին: Բանակայիններին, որոնք մինչ հանդես էին գալիս մեծ էնտուզիազմով, մինչ այդ խաղը ոչ մի կերպ չէր հաջողվում միավոր վաստակել: Այս անգամ ԲԿՄԱ-ն կարողացավ հաղթանակով ավարտել հանդիպումը զանգեզուրցիների նկատմամբ, որն ինչ խոսք, հոգեբանորեն կխթանի երիտասարդ ֆուտբոլիստներին:

8-րդ տուր

ԲԿՄԱ-«Զանգեզուր»	3-0
«Ցեմենտ»-«Արարատ»	3-2
«Կոտայք»-«Երևան»	1-0
«Շիրակ»-«Ղարաբաղ»	1-0
«Արաբկիր»-ՀՄՄ	2-4

Մրցաշարային աղյուսակը սեպտեմբերի 24-ի դրությամբ

		Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1.	«Երևան»	8	6	1	1	20-6	19
2.	«Փյունիկ»	7	5	2	0	16-1	17
3.	«Կոտայք»	8	4	2	2	19-6	14
4.	«Շիրակ»	8	4	2	2	12-6	14
5.	«Ցեմենտ»	8	4	2	2	14-11	14
6.	«Արարատ»	8	4	1	3	19-11	13
7.	«Վան»	7	4	0	3	14-9	12
8.	«Ղարաբաղ»	8	3	2	3	10-10	11
9.	ՀՄՄ	8	3	1	4	11-20	10
10.	ԲԿՄԱ	8	1	0	7	8-16	3
11.	«Արաբկիր»	8	1	0	7	6-35	3
12.	«Զանգեզուր»	8	0	3	5	4-22	3

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

Արթուր Գրիգորյանը կրկին աշխարհի չեմպիոն

Ուզբեկստանցի հանրահայտ բռնցքամարտիկ, մեր հայրենակից Արթուր Գրիգորյանը բռնցքամարտի WBO միջազգային ֆեդերացիայի աշխարհի առաջնության եզրափակիչում սեպտեմբերի 22-ին Բեռլինում նոկաուտով հաղթելով ամերիկացի Գիլ Ռեյին, պահպանեց ուժեղագույնի իր տիտղոսը:

Արթուր Գրիգորյանը

Հեծանվային արշավ Երևան-Գյումրի

Մոսկվայում եվրոպայի առաջնությանը մասնակցելուց առաջ մեր հանրապետության անվանի հեծանվորդներ Գրիգոր Գրիգորյանը և Արսեն Ղազարյանն իրենց վերջին ստուգողական ելույթն ունեցան մասնակցելով Երևան-Աշտարակ-Թալին-Գյումրի հեծանվավազքին: Այն նվիրված էր Հայաստանի Հանրապետության անկախության 5-րդ տարեդարձին: Մարզական այդ միջոցառմանը մասնակցում էր 18 հեծանվորդ: Նրանք անցան 260 կիլոմետր տարածություն: Այստեղ կարևորը ոչ թե տարածությունը հաղթահարելու ժամանակն էր, այլ հիշարժան տարելիցին նվիրված մարզական միջոցառման կազմակերպվածությունը, մարզիկների բարոյա-կամային հատկությունների դրսևորումը: Մեր առաջատար մարզիկներն արդեն մեկնել են Մոսկվա, ուր տասնօրյա մարզումներից հետո իրենց ուժերը կչափեն եվրոպայի առաջատար մարզիկների հետ մայրցամաքի չեմպիոնի տիտղոսին արժանանալու համար:

Պ. Գ.

Նավասարդյան խաղերը Երևանում

Նավասարդյան խաղերի ծրագրով նետաձգության մրցումներ անցկացվեցին Երևանում, որին մասնակցում էին հանրապետության ուժեղագույն նետաձիգները: Հայկյան նետի ավանդներից «Մ-1» վարժության 70 մետր տարածությունում ամենաբարձր ցուցանիշը ունեցավ Արմեն Դավթյանը, որը վաստակեց 99 միավոր: Վարազդատ Հարությունյանը 78 միավորով գրավեց 2-րդ տեղը: Արամ Խլղաթյանը երրորդն էր:

Կանանցից 97 միավորով հաղթող դարձավ Միրա Մովսիսյանը: Մրցումներին մասնակցում էին 16 տղամարդ և 5 կին նետաձիգ:

Նավասարդյան խաղերի եզրափակիչ մրցումները անցկացվելու են Գյումրիում սեպտեմբերի 29-ին, 6 մարզաձևերից:

Պ. Գ.

Բաժինը վարում է [illegible]

Յիշեցում
Մրցոյթ
Քրիստոնէութիւնը Հայաստանում պետական կրօն հռչակման 1700-ամեակին նուիրուած ֆիլմի սցենարի

Հայաստանեայց եկեղեցու 1700-ամեակի տօնակատարութեան կենտրոնական յանձնախմբի գործադիր մարմինը յայտարարում է համահայկական մրցոյթ՝ եռամաս փաստագրական լիամետրաժ ֆիլմի սցենարի մէկ եւ կէս ժամ տեւողութեան։

Ֆիլմի սցենարի ենթախորագրերն են՝
ա. Հայոց դարձը 301 թուականին.
բ. Հայ եկեղեցու դաւանութիւնը 301 թուականից յետոյ.
գ. Հայ եկեղեցին այսօր իր ամբողջականութեան մէջ.

Մրցոյթին մասնակցող անձինք պէտք է նկատի ունենան հետեւեալ հիմնական կէտերը.

Առաջին մասի համար՝
ա. Տրդատի եւ Գրիգորի հակադրութիւնը.
բ. Լուսաւորչի մուտքը Խոր Վիրապ.
գ. Լուսաւորչի ելքը Խոր Վիրապից.
դ. Տրդատի դարձը, մկրտութիւնը, քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակումը.

Երկրորդ մասի համար՝
ա. Քրիստոնէութեան տարածումն ու ամրապնդումը.
բ. Ս. Էջմիածնի Մայր տաճարի կառուցումը.
գ. Գրիգոր Լուսաւորչի յաջորդութիւնը.
դ. 1700-ամեայ քրիստոնէական մշակութիւնը խտացուած դրուագներով (անկման եւ վերելքի շրջաններով).

Երրորդ մասի համար՝
ա. Հայ եկեղեցին այսօր իր ամբողջութեան մէջ՝ Ընդհանրական կաթողիկոսութիւն Ամենայն Հայոց եւ Նուիրապետական միւս աթոռներ՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւն, Երուսաղէմի Հայոց եւ Թուրքիոյ հայոց պատրիարքութիւններ, թեմեր, վանքեր, հոգեւորութիւններ.
բ. Վերածնուած Հայաստանի վերածնուող Մայր եկեղեցին.

Մրցոյթի համար հաստատուում են հետեւեալ մրցանակները՝
Ա մրցանակ 3000 ամերիկեան դոլար.
Բ մրցանակ 2000 ամերիկեան դոլար.
Երկու Գ մրցանակ 1000 ամերիկեան դոլար;

Մրցոյթի ժամկէտը համարել սահմանուած 1996 թ. հոկտեմբերի 31-ը ներառեալ։

Մասնակիցներից խնդրւում է գործերը ուղարկել ծածկանունով, ծրարով՝ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի կաթողիկոսարան։

Լրացուցիչ տեղեկութիւնների համար դիմել Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Գործադիր մարմնի քարտուղար՝ Յոգեշնորհ Տ. Արշակ Մնացականեանին։

ԴԻՒԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄՆԻ
Ս. Էջմիածին
10. 09. 96.

Ցավակցություն

Անիկ, Գեւորգ, Լիլիթ, Լիա եւ Համիկ Դալլաքյանները խոր վշտով հայտնում են ամուսնու, հոր, եղբոր, սիրելի

ԼՅՈՎԱ ԱՐԱՄԻ ԴԱՅԱՆԻ

մահը։

Հուղարկավորությունը սեպտեմբերի 24-ին, ժամը 15.00, Արզումանյան փող. 16/2 բիվ 15 բնակարանից։

Ցավակցություն

ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի հրատարակչության կոլեկտիվը խոր վշտով հայտնում է Էջմիածնի տպարանի նախկին տնօրեն, բազմամյա վաստակ տպագրագետ, հրատարակչական գործի հմուտ կազմակերպիչ

ՄՈՒԿՈՒՇ ՀԱԿՈԲԻ ՄԻՆԱՍՅԱՆԻ

մահը։

Հուղարկավորությունը տեղի կունենա այսօր, ժամը 14-ին, Բաղրամյան 50բ շենքից։

ՏԵՂԱԴՐԵՔ ՁԵՐ ԳՈՎԱԶԴԸ

Հարգելի
տիկնայք - պարոնայք
բիզնեսմեն - գովազդատուներ

Ամեն օր

Շախմատի 32-րդ
Համաշխարհային Օլիմպիադայի

խաղադահլիճից օպերատիվ տեղեկատվություն ստանալու համար «INTERNET»-ում մեր

World Wide Web

էջին է դիմում ավելի քան 20 հազար մարդ՝ ձեր պոտենցիալ հաճախորդները:

Դուք բացառիկ հնարավորություն ունեք մինչեւ հոկտեմբերի 2-ը ամբողջ աշխարհում հայտնի դարձնել ձեր անունը, իսկ մենք այդ հարցում կօգնենք Ձեզ:

Arminco Խանջյան 28,
Հեռ. 52-63-26, ֆաքս 28-50-82, e-mail:support @ arminco.com

THE 1997 EDMUND S. MUSKIE AND FREEDOM SUPPORT ACT GRADUATE FELLOWSHIP PROGRAMS

The Government of the United States of America is pleased to announce the 1997 Edmund S. Muskie and Freedom Support Act (FSA) Graduate Fellowship Programs, which offer grants to citizens of Armenia and other NIS countries (Baltic citizens are not eligible for the FSA Program).
The fellowships offer the opportunity to pursue one or two years of graduate study at the Master's level in the United States in the following fields:

Muskie & FSA:	*FSA Only:*
Business Administration	**Education Administration**
Economics	**Journalism/Mass Communications**
Law	**Library & Information Science**
Public Administration	**Public Policy**

The Program is funded and supervised by the United States Information Agency (USIA).
Competition for the Fellowships is merit-based and open. *Any individual who meets the following criteria is eligible to apply.* Applicants must be:
- Citizen of Armenia or other NIS countries (there will be no FSA awards in the Baltic countries);
- Lacking a source of funding for study in the US;
- Under the age of 40 at the time of application deadline;
- Hold an undergraduate degree (four or five-year program) with good academic standing by July 1997;
- Proficient in spoken and written English at the time of application.
- Able to demonstrate professional attitude and leadership potential in their field of specialization.
- Able to begin studies in the United States in summer 1997.

The following individuals are not eligible for the Muskie and FSA Graduate Fellowship Programs:
- Individuals currently enrolled in academic, training, or research programs outside the participating countries;
- Persons who have spent four or more consecutive months outside the participating countries since June 1995.

Further information and applications are available from the IREX/Educational Advising Center:
Erevan IREX office/Educational Advising Center
room #38c, Marshal Baghramian av. 40, 375019 Erevan, Armenia.

An informational lecture describing the program and application procedure will be given on **September 9, 19 at 18:00** in the Small Auditorium, and lecture on Writing of Statement of Purpose will be given on **September 12, 26 at 17:30** in the room #23 in the American University of Armenia, Marshal Baghramian 40.

Applications are free of charge and may be photocopied.
THE APPLICATION DEADLINE IS: 5 P.M., Friday, October 25, 1996

Europartenariat

27-29 նոյեմբերի, 1996, Ջենովա (Իտալիա)

Եվրոպական Հանձնաժողովի նախաձեռնությամբ կազմակերպվող «Եվրոպարտենարիատ» գործարար համաժողովը հրավիրում է Հայաստանի գործարարներին ու ձեռնարկություններին (արտադրության, ծառայությունների եւ այլ ոլորտներ), որոնք ցանկանում են արտասահմանյան գործընկերներ գտնել՝ մասնակցելու հերթական միջոցառմանը, որն անցկացվելու է իտալական Ջենովա քաղաքում, 1996թ. նոյեմբերի 27-29-ը։

Հայաստանի պատվիրակության մասնակցությունը մասնակիորեն ֆինանսավորում է Եվրոմիության TACIS ծրագիրը։

Պատվիրակների նախնական ընտրությանը մասնակցել ցանկացողները կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 9⁰⁰-18⁰⁰-ը դիմել Հայաստանի Ձեռներեցության Աջակցման Կենտրոնի (ABSC) գրասենյակ Պուշկինի 12 հասցեով։
Հեռախոսներ 52-82-79, 22-16-15, 22-21-45, 15-19-34, 71-82

NESTLE

Ֆիրմայի պաշտոնական ներկայացուցիչը իր պահեստներից մատչելի գնով առաջարկում է

Nuts, Lion, Kit Kat, Nescafe, եւ "Nestle" ֆիրմայի այլ արտադրանք:

Դիմել՝ Վահրամ Փափազյան, 26
Հեռ. 263 701

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

1984թ. ՄԵՐՍԵԴԵՍ ԲԵՆՑ 230 մակնիշի յակտոմեքենա մոխրագույն լավ վիճակում: Գինը 3700 դոլար: Ցանկացողները մինչեւ սեպտեմբերի 28-ը կարող են զանգահարել 23-66-43 հեռախոսահամարներով ժամը 9-ից 13.30-ը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Մեծ հիմնարկների հաշվապահական համակարգ
Փոքր հիմնարկների հաշվապահական համակարգ
Բանկային հաշվապահական համակարգ
Տնտեսական վերլուծական ծրագրեր

«Հայկական Ծրագրեր» Ընկերության մշակած հաշվապահական համակարգերը բավարարում են հաշվապահության վարման միջազգային պահանջներին։
Ընկերությունը ներդնում է համակարգերը Պատվիրատուների մոտ, կատարում է երկարաժամկետ սպասարկում։
Ձեռք բերեք այս համակարգերը Ձեր հիմնարկի, Ձեր հաշվապահի և Ձեզ համար։

Հասցեն Հերացու փ. 7
Հեռ. 56-13-38

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* եւ *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«[illegible]» հրատարակչութեան տպարան. Երեւան-23, Արշակունեաց 2. Գրանցման թիւ 65. Ինդեքս 69149. Պատուէր 2189. Տպաքանակը 4000. Ստորագրուած է տպագրութեան 23. 09. 1996. Գինը 75 դրամ